

bb 56. időjárás jelentés

gk um hgy

1974. január 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 8-án,
kedden este:

megismétlődő havas eső

várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő, több-
felé megismétlődő havas eső, havazás. több helyen lesz köd.
mérsékelt, változó irányú, később délies szél. várható leg-
magasabb nappali hőmérséklet mínusz 2 - plusz 3 fok között.
/mti/

va szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 27. sz. hírünk / integráció.../ 2. folyt. 1. bek. 1.
sorában a szöveg helyesen:

... bizottsága 1973 november 28-1 ülésén felhívta ...

/mti/

bb 57. belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

-ju hgy

1974. január 8.

54. ndsz küldöttség
55. bárczi géza köszöntése
56. időjárás jelentés
57. hírjegyzék

21.00/ju

- 38 -

- VEGE -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletos szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

NA 2/10

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 9.

bb 1. vállalati érdek és továbbtanulás - kutatók a munka melletti
tanulás jellemzőiről

i szó/tr-ju zs hgy

1974. január 9.

esztendőről-esztendőre növekszik a felsőoktatásban is a
munka melletti továbbtanulás jelentősége. megfigyelhető azon-
ban, hogy az önképzés egyéni, vállalati és társadalmi érdeke
gyakran eltér egymástól. többszáz vállalatot kérdeztek meg a
felsőoktatási pedagógiai kutatóközpont munkatársai: hogyan ér-
tékelik a jelenlegi helyzetet?

a válaszokból kiderül: , hogy a nagy és a kisvállalatok
dolgozóinak továbbtanulási , diplomaszerezési esélye közel azo-
nos. a közepes nagyságu vállalatoknál viszont lényegesen kisebb
mint a nagy-, illetve kisvállalatoknál. ennek magyarázatát a
szakemberek abban látják, hogy a kisvállalatok jobban rá vannak
utalva a szakember-szükségletük belső forrásból történő fede-
zésére, mint a közepesek. általában ugyanis nem tudnak
olyan kedvező anyagi, előrejutási feltételeket nyújtani, amelyek
a frissen végzett szakembereknek, illetve a más vállalatoktól
kilépőknek jelentős vonzóerőt jelenthetnének.

a nagyvállalatok esetében több okot is figyelembe kell
venni. jelentős a magasan kvalifikált szakemberek luktációja,
igy bár nagy számban lépnek be a vállalathoz diplomások, és
ugyancsak számottevő a munka mellett diplomát szerzők száma,
a kitépések magas szintje újra meg újra kielégítetlen szükség-
letet támaszt.

/ folyt. köv./

M

- 1 -

bb 1. / vállalati érdek ... 1. folyt./-ju

a nagyvállalatok számottevő részénél többé-kevésbé megalapozott személyzeti politikát folytatnak, tudatosan töreksenek a munka melletti továbbtanulás megfelelő szinten tartására. ez azt jelenti, hogy a tényleges szükségletek kielégítését részben - esetként nagy részben - belső forrásból, dolgozók esti, vagy levelező tagozaton történő továbbtanulásának támogatásával kívánják megoldani. mindez korántsem eredményezi, hogy kezdeményezően lépjenek fel: sokkal inkább a passzivitás a semleges - bár nem elutasító - magatartás jellemző a továbbtanulás megítélésében. ebben a vállalatok nagyobb teherbíró képessége is jelentős tényező.

a vizsgálatok szerint a vállalatok felsőfoku végzettségű szakemberek iránti igényüket 42 százalékban belső forrásból fedezték, tehát azzal, hogy dolgozók munka mellett diplomát szereztek; 58 százalékban pedig külső forrásból, tehát diplomásoknak a vállalathoz történő belépésével. ez azt mutatja, hogy az esti és a levelező felsőoktatásnak döntő szerepe van a vállalatok szakemberszükségletének kielégítésében.

a vállalatokat azonban nem csupán nagyság, hanem területi elhelyezkedés szerint is vizsgálták. megállapították, hogy bár a budapesti vállalatoknál magasabb az alkalmazotti állományban dolgozók aránya, ennek ellenére a vidéki vállalatok nagyobb mértékben támaszkodnak munkaerő - szükségletük kielégítése során az esti és a levelező-oktatás igénybevételére. ennek ellenére nagy részük nem tudott az igényeknek megfelelő számú dolgozót iskoláztatni, kevesebben szereztek esti és levelező uton diplomát, mint azt érdekeik megkívánták volna.

a dolgozók továbbtanulása nemcsak maguknak a továbbtanulónak jelent tehervállalást, a vállalati kollektívák is hozzájárulnak a továbbtanulás biztosításához, a kieső munkaidő pótlása, esetleges átvállalása azonban nem az egész vállalati kollektívát terheli, hanem csupán szűkebb kört, elsősorban a közvetlen munkatársakat ami - s erre a kutatók külön felhívják a figyelmet, az idők folyamán jelentős problémák forrásává válhat. /mti/

- 2 -

bb 4. török kerámia kiállítás budapesten - magyar képzőművészeti kiállítás az ndk-ban

1 nm/mm-ju hi hgy

1974. január 8.

az előzetes tervek szerint a kulturális kapcsolatok intézetének szervezésében budapesten január 18-án a magyar nemzeti muzeumban nagyszabású török kerámia kiállítás nyílik, amely a tavalyi hasonló magyar reprezentatív bemutató viszonzása lesz.

január 10-én a berlini magyar kultúra házában határy jános festőművész retrospektív kiállítása várja majd az érdeklődőket, amely előzőleg potsdamban aratott feltűnő sikert. a február 1-ig nyitvatartó tárlat megnyitójára berlinbe utazik a művész özvegye, valamint bodnár éva művészettörténész is, aki előadást tart a magyar nemzeti galéria kincsei címmel. bodnár éva ezt az előadását másnap karl-marx-stadtban megismétli. ugyancsak az ndk fővárosában lévő magyar kulturális intézmény rendezésében január 17-e és február 9-e között eisenhüttenstadtban kerül sor balázs irén textilművész munkáinak kiállítására. a tárlat anyagában szereplő 40 faliképet, tértextilt előzőleg berlin közönsége tekinthette meg.

a varsói magyar intézetben magyar filmtörténeti kiállítás enged bepillantást az érdeklődőknek a magyar filmművészet kezdetektől napjainkig való fejlődésébe több mint 70 fotó segítségével január 17-e és február 9-e között. a szófiai magyar intézetben január 18-tól fogadja a nyilvánosságot az a bélyegkiállítás, amelynek anyagát radó györgy gyűjteménye szolgáltatja. 98 tablón több mint 400 bélyeg szemlélteti a magyar bolgár kapcsolatok alakulását és vonultatja fel a magyar irodalommal foglalkozó hazai bélyegeket. /mti/

- 3 -

bb 2. tíz év alatt 14 milliárd forint értékű munkát végeztek az „építő katonák”, a népgazdaság számára

1 vt/tr um h1 hgy

1974. január 9.

Néphadseregünk új kiképzési rendszerű alakulatainak katonái 1973-ban is eredményesen vettek részt a népgazdaság fejlődése szempontjából alapvető fontosságú beruházások kivitelezésében és a közlekedési hálózat korszerűsítésében. A népgazdaság részére végzett munkájuk során jól hasznosítható, széleskörű szakmai ismereteket, gyakorlatot is szereztek katonai-kiképzési feladataik sikeres teljesítéséhez. A kiképzési feladatok végrehajtásában tanúsított helytállásukat bizonyítja, hogy a néphadseregben is kibontakozott szocialista versenymozgalom keretében a katonák több mint 25 százaléka teljesítette a magyar néphadsereg kiváló katonája, illetve az élenjáró katona cím elnyeréséhez szükséges feltételeket.

Munkájukkal, fegyelmezett magatartásukkal az építés területén is megbecsülést szereztek a katonák. Bekapcsolódtak a vállalatoknál folyó szocialista munkaverseny-mozgalomba is. Az erre vonatkozó eredmények értékelése még folyamatban van, de előreláthatólag több mint 400 brigád érdemi ki-tavalyi tevékenysége alapján a megtisztelt „szocialista brigád”, „csapat”, a műszaki alakulatokról elismeréssel nyilatkoznak az együttműködő miniszteriumok, vállalatok vezetői. Elismerésük abban is megnyilvánul, hogy tavaly az építőipar, a közlekedés, valamint a nehézipar kiváló dolgozója kitüntetésben 31, különböző vállalati kiváló dolgozó kitüntetésben pedig csaknem 200 katona részesült.

A műszaki alakulatok az elmúlt esztendőben segítették több, 1973-ban átadott egyedi nagyberuházás - mint például a beregszászi cement- és mészmű, a gagarin hőerőmű, az algyői olajmező, az ajkai timföldgyár, az m-7-es autópálya - építését. A múlt évben jelentős feladatokat oldottak meg a katonák egyebek közt szálombattán a dunai kőolajipari vállalat és a hőerőmű bővítésénél, a péti nitrogénművek új műtrágyagyárának, a dunaujvárosi hullámpapírgyárnak, a hejőcsabai cement- és mészműveknek, a leninvárosi olefinmű létesítményeinek építésénél.

/folyt.köv./

- 4 -

NA

bb 2./ tíz év alatt ...folyt./um

- sokfelé tevékenykedtek az országban az út- és vasutépítő alegységek. Résztvettek az m 1-es és az m 7-es autópályák további építésében, a 4-es számú főközlekedési út korszerűsítésében. Ugyancsak dolgoztak különböző vasutvonalakon, ahol korszerűsítési, felújítási, átépítési munkákat végeztek. A műszaki alakulatok katonái hozzájárultak a főváros fejlesztéséhez is a 1v-es számú házgyár, az óbudai, az újpesti, a Zuglói lakótelepek, az észak-déli metro építésénél, a millenniumi földalatti meghosszabbításánál, több felüljáró, ezenkívül a budai vár, a csepel autógyár és a csepeli áfor bázis építésénél, valamint a postai hálózat bővítésénél végzett munkájukkal - mondták. A honvédelmi minisztérium illetékesei az mti munkatársával közölték azt is: előzetes számítások szerint az új kiképzési rendszerű műszaki alakulatok 1973-ban az állami építőipar területén, továbbá a közlekedés-és hírközlés fejlesztése érdekében összesen több mint két és félmilliárd forint értékű munkát végeztek, ezzel együtt a műszaki csapatok létrehozásuk - tehát tíz esztendő - óta 14 milliárd forint értékű munkával járultak hozzá a népgazdaság fejlődéséhez.

Az új kiképzési rendszerű műszaki katonai alakulatok fennállásuk tízedik évfordulójának méltó megünneplésére az eddigiéhez hasonló, további munkasikerekkel készülnek. Elsődleges kötelességük, a katonai kiképzés magasfokú követelményeinek teljesítése mellett, a negyedik ötéves terv hátralévő időszakában szintén résztvesznek a különböző nagy beruházások megvalósításában, a fővárosban és vidéken egyaránt. Változatlanul segítik a budapesti metro újabb szakaszainak valamint a főváros nagy lakótelepeinek építését./mti/

..-

bb 3. butor - 8 milliárdért - növelik a gyermekbutor-gyártást is - térelválasztó butorok - átjáróajtóval

1 ol/gk um sl cz

1974. január 9.

A lakásépítés nagyszabású programjához igazodva a hazai butoripar évenként 10-12 százalékkal növeli termelését, s előreláthatólag ezt az ütemet tartja az idén is. Az előzetes számítások szerint 1974-ben 8 milliárd forint értékű butor készül, szemben a múlt évi 7.2-7.3 milliárd forintot érő termeléssel. Ez erőteljes fejlődést jelent, mivel az ipar ötéves terve eredetileg csak 1975 végére számolt 7.5 milliárdos termelési értékkel.

/folyt.köv./

- 5 -

NA

bb 3./ butor -...folytm/um

az eddigi teljesítményben már belefoglaltatnak az iparág fejlesztésének eredményei. az életszínvonal növelési politikának megfelelően a butoripar termelésének bővítésére hozott határozat nyomán hazánkban mennyiségi kínálat és kereslet egyensúlyban van; és most már a választéknak az igényekhez igazodó bővítése van soron. ehhez is egyre jobbak a feltételek. az iparág rekonstrukcióján belül még az idén befejeződik a búvív és a mátészalkai szalmár butorgyár, 1975-ben pedig a szék- és kárpitosipari vállalat rekonstrukciója. egyébként a búvív elmúlt évi 672 millió forint értékű termelését az idén 900 millió forintba kívánják növelni. a hazai gyárak általában jelentős mértékben bővítik a gyermekbutor-gyártást, s ebből az idén új termelőként kiveszi részét a székesfehérvári butorgyár is. gyermekbutorokból az ipar gyakorlatilag már 1974-ben képes minden igényt kielégíteni. a belkereskedelmi szállítások növelésével egyidejűleg a szocialista országokba irányuló butor-export nagyjából a múlt évi szinten marad, ugyanakkor azonban dinamikusabban fejlődik a tőkés exportot.

a könnyűipari minisztériumban elmondották: szükség van arra, hogy a belkereskedelemmel együttműködve fokozzák a piacutató tevékenység hatékonyságát; az igényeknek az eddigieknél alaposabb „földerítését”, ugyanis ma még sokszor bosszantó módon hiányzik a boltokból az olyan berendezési tárgy, mint például az íróasztal, vagy a könyvszekrény, noha ezek előállítására semmi gondot nem okozna az iparnak.

annál inkább a butorok csomagolása, szállítása és tárolása. a vásárlók gyakorta panaszkodnak: sérülten kapják meg az új butorokat. a zsúfoltság miatt a raktárban a legszebb árut is károsodás érheti, csakugy, mint a szakszerűtlen, nem megfelelő csomagolás miatt vagy szállítás közben. noha az üzletek eladótere az ötéves terv idején 50-55 ezer négyzetméterrel nő, a raktárak fejlesztése ezzel még nem tud lépést tartani. a butortermelés öt év alatt mintegy 60 százalékkal növekszik, a raktártér pedig legjobb esetben is csupán 30 százalékkal bővül, s ez tovább rontja a már korábban is szűkös raktárhelyzetet. sokéves probléma megoldásának kezdetét jelenti, hogy 1974. január 1-én a fővárosi javító-szerelő vállalaton belül országos központ alakult a butorok garanciális javítóhálózatának megszervezésére.
/folyt.köv./

- 6 -

NA

bb 3./ butor -...2.folyt./um

az év másik újdonsága, hogy kijelölt kísérleti lakótelepen a nagyipar megkezdte a térelválasztó butorok beépítését. ezek mindkét oldalukon butorként használható, padlózattól a mennyezetig érő, átjáró ajtóval ellátott „butorfalak”, hasznos terület mellett egyúttal lehetővé teszik a térelhatárolást is, alkalmazkodva a lakók változó igényeihez. ez a fajta megoldás egyébként olcsóbb, mint a válaszfalépítés, valamint a hagyományos bebutorozás.

végezetül elmondották a könnyűipari minisztériumban, hogy a butoripar komoly erőfeszítéseket tesz azonos terméket több piacra termelő kapacitás megteremtésére, amitől azt várják, hogy egyúttal tovább javuljon a belföldi ellátás választéka és minősége is. /mti/

Télhasználat: 10 órától !!

bb 5. a kispesti vállalatok 1973. évi gazdasági eredményeiről, s az ideai feladatokról tárgyalt a kerületi pártvégrehajtó bizottság

t gy/pá um zs hgy

1974. január 9.

a kispesti ipari üzemek és szövetkezetek termelésének növekedési üteme az elmúlt évben meghaladta az előző esztendő növekedési ütemét is - állapították meg a xix. kerületi pártvégrehajtó bizottság szerdai ülésén, amelyen az elmúlt évi gazdasági eredményekről és az új esztendő legfőbb feladatairól tárgyaltak.

kiemelték: saját iparágának átlagát meghaladóan fejlődött a gránit csiszolókorong és köedénygyár, a vörös október férfi ruhagyár, a hungária jacquard szövőgyár, és a kerületi ikv tevékenysége: iparága szintjén teljesítette feladatait a ganz műszerművek. a vörös csillag gépgyárban eredményesen folytatják a termékszerkezet átalakítását. tavaly megszűnt a dömpergyártás, jelentősen szűntel a forgó-rakodó termelése.
/folyt.köv./

- 7 -

NA

bb 5./ a kispesti ...folyt./um

ugyanakkor növelték a közúti járműalkatrészek termelését, ezen a területen több új termékcsoporthoz gyártását készítik elő, a hungária jacquard szövőgyárban az elmúlt esztendőben megduplázták a nyakkendőszövet gyártását, a gránit csiszolókorong és kőedénygyár jelentősen növelte a speciális ipari csiszolókorongok gyártását, ugyanakkor megszüntették a samott segédeszközök előállítását, ezeket a jövőben a szaküzemtől szerzik be, a kerületi vállalatok az elmúlt évben növelték exportjukat, és továbbfejlesztették a vállalati tervezés, a gazdaságirányítás színvonalát, a vcs-g több mint fél éve a magyar vagon- és gépgyár részeként működik, fokozatosan átvéve a központ termelés-szervezési, műszaki előkészítési módszereit, a gránitban nagy súlyt helyeztek arra, hogy következetes, önállóságot adó, ugyanakkor jobban számonkérő vezetési módszer alakuljon ki, tavaly elérték, hogy minden gyáregységük negyedévenkénti költség-és nyereségtervet kapott: mindez hozzájárult a belső tartalékok feltáráshoz.

a párvégrehajtó bizottság ülésén részletesen elemezték az üzem- és munkaszervezés továbbfejlesztésében elért eredményeket, az elmúlt esztendőben mindenütt konkrétabbá váltak a belső szervezési intézkedések, a szervezők igyekeztek kapcsolatot teremteni a vállalati középtávú szervezési tervek és a napi igények között, a nagyvállalatoknál előtérbe került a szállítási, anyagmozgatási folyamatok ésszerűsítése, mindenütt elkészültek az ideai vállalati tervek, a szövetkezetek 2-4 százalékos, a nagyvállalatok 4-5,5 százalékos bérszínvonal-emelést terveznek, az idén is gyorsabban növekednek a munkáskeresetek mint az alkalmazotti fizetések, ebben az esztendőben erőteljesen növekszik majd a helyi vállalatok tőkés exportja, a Ganz műszerművekben 9-10 százalékos termelésnövekedést terveznek, a vörös október férfi ruhagyárban az elképzelések szerint 1974-ben a tavalyinál 6,5 százalékkal több terméket állítanak elő./mti/

..

bb 6. gyorsajtásból súlyos karambol

1 bc/tm um hi hgy

1974. január 9.

zelenák istván 23 éves gépkocsivezető, fehérvárcsurgói lakos a 14. számú volán vállalat teherautójával székesfehérvárról alumínium árukat szállított három budapesti címzettnek, a fővárost nem ismerve, ezért a járőröktől érdeklődött, hogyan juthat el a megadott telephelyekre.

/folyt.köv./

- 8 -

NA

bb 6./ gyorsajtásból ...folyt./um

egy férfi úgy segített neki az eligazodásban, hogy beült mellé a vezetőfülkébe, s kalauzolásával zelenák két fuvart teljesített, majd a harmadik telephelyre igyekezett, utközben a XXI. kerületi II. Rákóczi Ferenc úton jóval túllépte a megengedett legnagyobb sebességet, s utolért egy autóbust, amely megállt a 353. számú háznál lévő megállóban, az autóbusz lassítását zelenák későn vette észre, s hogy elkerülje a karambolt, a szemközti forgalom figyelembe vétele nélkül áttért a baloldalra, vele szemben egy termelőszövetkezeti gépkocsi közeledett, amelynek vezetőfülkéjében a sofőrön kívül három személy utazott, a két gépkocsi nagy erővel összeütközött, s lezuant az uttestnél mintegy 2 méterrel mélyebben fekvő füves sávra és gyalogjáróira, majd kigyulladt, a keletkezett hő hatására leszakadtak az ott lévő ház villanyvezetékei, meggyulladt a ház ablakereje, s az aszfaltburkolat nagy területen kiégett, a két járműben helyet foglalt személyek közül ketten életüket veszítették, s a többiek is súlyosan megsebesültek, a baleset egyik halálos áldozata az a férfi volt, aki zelenáknak segített a tájékozódásban.

a központi kerületi bíróság zelenák istvánt két évi szabadságvesztésre ítélte, és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

..

bb 7. értékelték a mohácsi tervpályázatot

1 sb/pá um cz

1974. január 9.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a mohácsi tanács nemrégiben hirdetett pályázatot a mohácsi városközpont beépítési terveinek elkészítésére, összesen 27 pályatervet küldtek a tervezők, a bíráló bizottság befejezte a munkák értékelését, s ennek alapján 60.000-60.000 forintos díjban részesítette gettó józsef és fortwíngler lászló, valamint kovács Antal, szőke gyula és gömbös józsef tervezői csoportját, ezen kívül három alkotói közösség kapott 30.000, két tervezői csoport 15.000 forintos díjat és két tervet pedig megvásároltak 10.000-10.000 forintért./mti/

..

NA

- 9 -

bb 8. háromezerhétyszáz autóbussz székesfehérvárról - kisautóbusszok gyártását kezdi meg az ikarus gyár

vid/um ká hgy

1974. január 9.

a hazai autóbusszgyártás egyik bázisa az ikarus karosszéria és járműgyár székesfehérvári gyára az idén tovább növeli a termelést, s 3700 korszerű autóbusszt készít. a panoráma-ablakos, itthon és külföldön egyaránt népszerű ik 255 és ik 266 típusú buszok gyártása mellett hozzálátnak a 200-as családhoz tartozó légrugós, luxus kivitelű ik 256 típusú autóbusszok gyártásához is. a kisautóbussz gondokon igyekeznek majd segíteni azzal a nyolc-nyolc és fél méter hosszú kisbusz-típussal, amelynek tervei most készülnek. előreláthatóan két kivitelben készítik majd ezeket a régóta nélkülözött járműveket. az egyszerűbb kivitelű kisbuszok a mezőgazdaság és a munkásszállítás gondjait enyhítik majd, a luxus kivitelűek pedig a bel- és külföldi turizmus céljait szolgálják. a kisbuszok az ik 255 típusú panoráma-autóbusszok „kicsinyített”, másai lesznek. a null széria és egy rövid sorozat még az idén elkészül. /mti/

bb 9. gyömrő 700 éves

vid/gö/um ká cz

1974. január 9.

az idén ünnepli fennállása hétszázadik évfordulóját gyömrő, a több mint tízezer lakosu pest megyei nagyközség. a jubileumi évben petőfi szobrot avatnak, a község gazdaságai, üzemei termékiállítás rendeznek. májusban országos találkozó keretében vitatják meg a helyi és a nagyüzemi ifjúsági klubok kapcsolatát. /mti/

bb 10. ifjúsági szövetkezet a gödöllői egyetemen

vid/gö/um ká cz

1974. január 9.

a gödöllői agrártudományi egyetemen ifjúsági fogyasztási szövetkezetet alakítottak a hallgatók. az egyetem vezetőinek és társadalmi szerveinek támogatásával létrehozott szövetkezet két büfét és egy papírboltot nyitott a hallgatók ellátására. /mti/

- 10 -

bb 11. kétezer hektáron telepítettek erdőt pest megyében

vid/gö um ká cz

1974. január 9.

pest megyében tavaly kétezer hektárral gyarapodott az erdők területe. az új telepítések zöme az ipari célokat szolgáló cellulóz nyárfa, míg 818 hektáron fenyőt, tölgyet, akácot ültettek. a legnagyobb arányú erdőtelepítést a dabasi és a váci járásokban, továbbá cegléd környékén hajtották végre. több helyen ezekkel a telepítésekkel kezdték meg a községek zöldvezetésének kialakítását, illetve a sívóhomok lekötését. jelentős mennyiségű facsemete került községek, városok utcáira, tereire is. a tervek szerint az idén hasonló arányú telepítést valószínűsítanak meg. /mti/

bb 12. kétszáz éves az első nyilvános magyar könyvtár - jubileumi Ünnepekre készül pécs

vid/um ká c z

1974. január 9.

ebben az évben ünnepljük az első nyilvános magyar könyvtár, a klímo püspök által 1774-ben alapított pécsi egyetemi könyvtár, fennállásának 200. évfordulóját. az európai hírű bibliotéka számos értékes kiadványt őriz, köztük ritka középkori kéziratosokat és nyomtatványokat. ebben a könyvtárban található - egyebek között - a xv. századi kéziratos nagykálói kódex és a velencében nyomtatott ugynevezett pécsi missalé, valamint több más kiadvány a könyvnyomtatás kezdete utáni évekből, évtizedekből. a könyvtár különös buzgalommal gyűjtötte és gyűjti a régi magyar könyveket, s ma már mintegy 350 régi - 1711 előtt készült - művet őriznek az ódon falak között.

a könyvtár létrejöttének körülményeit jól ismerjük a pécsi püspöki levéltárban lévő dokumentumokból. a nagyműveltségű klímo györgy püspök, újból életre akarván kelteni a nagy lajos király által 1367-ben alapított pécsi egyetemet, gazdag bibliotékát teremtett a leendő oktatási intézmény számára. ez a szándék készítette arra is, hogy a gyűjteményébe az egyházi jellegű könyvek mellett felvegyen világi kiadványokat és könyvtárát megnyissa a polgárok előtt. az egyetemmel kapcsolatos tervei meggyorsultak, viszont fennmaradt a könyvtára, amely a xviii. századi magyarországi legnagyobb főúri-főpapi gyűjteményei közé tartozott.

/folyt.köv./

- 11 -

bb 12./ kétszáz éves ...folyt./um

európa több fővárosában, nagyvárosában voltak klímonak megbízottai, akik tudósították őt a legújabb nyomdal termékekről és megszerezték számára a legfontosabb új műveket. az akkori idők-höz képest tekintélyes könyvtárral rendelkezett: mintegy tízezer kötetnyi könyvvel és egyéb kiadvánnyal.

a könyvtár kezdetben a püspökvár délnyugati tornyában működött. 1830-ban szepesy istván püspök felépítette a könyvtár mai épületét: a leonardo da vinci utcában álló klasszicista stílusú palotát. ide helyeztette át a klímo-gyűjteményt és további értékes művekkel gyarapította. 1923-ban a pozsonyi tudományegyetem pécsre költözött és ekkor lett az addigi püspöki könyvtárból egyetemi könyvtár. ma mintegy 350 kötetet őriznek itt. a könyvtárépület maga is műemlék.

a jubileumra kívül-belül megújul a messze földön híres pécsi bibliotéka. a művelődésügyi minisztérium másfél millió forintot bocsátott a renoválás céljára. az évforduló tiszteletére - az év folyamán - országos jellegű ünnepeket tartanak pécsen. az eseménysorozat keretében jubileumi emlékülésre, tudományos tanácskozásra és könyvtáros vándorgyűlésre kerül sor, továbbá nagyszabású ex libris kiállítást rendeznek. jubileumi tanulmánykötetet adnak ki a könyvtár történetéről és működéséről. a klímo-gyűjtemény legszebb, legértékesebb darabjai miniatűr kiadásban megjelennek az évfordulóra./mti/

bb 13. zajcsökkentő berendezéseket gyártanak kaposvárott

vid/um ká cz

1974. január 9.

7 megkezdtek a zajcsökkentő berendezések üzemszerű gyártását kaposvárott a somogy megyei finommechanikai és gépjavító vállalatnál. a berendezések magyar szabadalom alapján készülnek, s minden olyan helyen alkalmazhatók, ahol áramló közeg által okozott zajt kell csillapítani. így például jelentősen csökkenthető velük az emberek nyugalalmát sokhelyütt zavaró lakótelepi tetőventillátorok kellemetlen zaja. az idén mintegy 5 millió forint értékű zajcsökkentő berendezés kerül piacra.

/mti/

- 12 -

bb 14. irodalmi pályázat a diákköltők és diákirók iii. országos találkozója

vid/um fm hgy

1974. január 9.

irodalmi pályázatot hirdettek a diákirók és diákköltők iii. országos sárvári találkozója. a kisz kb, a művelődésügyi és a munkaügyi minisztérium támogatásával, számos szerv rendezésében április 11-13-án sorra kerülő találkozó az ország valamennyi középiskolás és szakmunkástanulója részt vehet. pályázni lehet műfajonként legfeljebb 5 pályamunkával, azaz verssel, novellával, riporttal, kritikával.

a zsüri értékeléséről írásban értesítik a pályázókat, a sikeres pályaművek szerzőit díjazták és azok - meghívás alapján - részt vehetnek a diákköltők és diákirók iii. országos találkozásán. minden meghívott pályázó emléktáblát kap. külön díjat ajánlott fel a kisz kb, a munkaügyi minisztérium és sárvár város tanácsa./mti/

bb 15. a farsangi , bálfi főszezon :február

i kf/tm um hgy

1974. január 9.

régi szokás szerint vizkereszt után kezdődik a vigalom időszaka, a farsang. a vidám hagyományt most is tisztelik, bár a mulatságoknak helyet adó vendéglátó vállalatok farsangi előjegyzései naptára januárban még eléggé üres. a legfrissebb a spartacus sportegyesület, amely január 26-án tartja bálját a duna intercontinental szállóban. a bálfi főszezon február, amikor már minden hét végére jut 4-5 nagyszabású mulatság. február 2-án álarcosbál a margitszigeti nagyszállóban, vitortásbál a szabadság szállóban, autós-bál a gellértben; február 9-én a duna intercontinental szállóban rendezik az újságíró bált, a royalban a gyógyszerészek, a szabadság szállóban a fogtechnikusok bálját. februárban tartják farsangi mulatságukat a televíziósok, a fogorvosok, a labdarugó játékvezetők, az egyetemisták, s a hónap végén lesz a híres nemzetközi cigánybál. márciusban egyelőre még csak a jogászok és az ibusz báljára foglaltak helyet a duna, illetve a szabadság szállóban.

/folyt.köv./

- 13 -

NA

bb 15./ a farsangi, ... folyt./um

a farsangnak rendszerint külön divatja van, az ideinek a sztárja a hosszú, földig - de legalább bokáig - érő ruha, a fémmel átszőtt lurexes nagystélyi. a hosszú ruha - színe többnyire élénk, a legdivatosabb a fehér és a fekete színű - készülni lehet egészen olcsó anyagból is, de különleges szabásvonattal. a szigorú divat „tiltja”, az idei farsangon a minit - s nem divatos a hagyományos, ugynevezett elsőbálos ruha se m - helyette a fiatalok báloznak térdet takaró bő löknis szoknyában, vagy akár nadrágban is, hozzá illő selyem-jersey vagy lurexes blúzzal. a báliruha díszítéséhez a tervezőkkel egyetértésben az óra és ékszerkereskedelmi vállalat gondoskodott megfelelő divatákszerkekről, hagyományos, finom, elegáns, markázitban foglalt tenyésztett gyöngyről, valódi kövekkel díszített ezüst collierekéről, különleges strasszokról, s hozzá illő karkötőkről, gyűrűkről. újdonság az idén a színes - a rubin, a kék zefir, és a smaragd színű - strassz. a bál ruhákhoz az idén lágy, hullámos, rövid, vagy hosszú, de mindenképpen természetes, jól ápolt frizurát ajánlanak. a csillámos, a fantázia-frizura, s a paróka ideje - legalábbis ezen a farsangon - lejárt. a férfiak farsangi öltözéke, - főleg a fiataloké - a könnyedebb kidolgozású öltöny, lehet akár sima, akár kord bársony is. az elegáns bál öltözék változatlanul a szmoking, s a hagyományos sötét ruha is széles fazonnal készül és csokornyakkendő illik hozzá. a fiúk frizurája sem hosszú már, nem lóg bele a nyakba, a divatos a görögös göndör hajviselet, a rövid barkó, s lehet hozzá esetleg bajusz vagy szakáll.

az álarcosbálra készülődőknek nyújt segítséget a jelmez-készítő és kölcsönző vállalat, ahol az óvodásoktól a felnőttekig minden korosztály találhat magának öltözéket, „maskarát”, a jelmezkeresletet - a már hagyományosnak számító bohóc, cigány, rokokó, bidermeyer, cowboy, indián, stb. ruhákon kívül - az idén is a moziban, a tv-ben bemutatott filmek, a zrinyi, a csinepalk az „és mégis mozog a föld”, stb. szabja meg.

felkészült az időnyre a vendéglátóipar is. nemcsak a bálokon, hanem a hétköznapiokon is kínálják a farsangi ételeket, és szorát. a legtöbb helyen már felkerült az étlapra az - leves, a csülkös bableves, a kocsonya, a malacsült, a disznótörös, és az elmaradhatatlan farsangi fánk./mti/

- 14 -

bb.16. kétszáz székely népmese hangszalagon

vid-fm/fé hgy 1974. január 9.

sebestyén ádám kakasdi krónikás és néprajzgyűjtő cskanem kétszáz ősi népmesét vett hangszalagra a tolna megyében élő székelyek elbeszélése alapján. az ősi székely népmesék - amelyek közül nem egy az európai folklór páratlan ritkaságai közé tartozik, - feldolgozásra és közzétételre várnak.

megérdemelt elismerést keltettek sebestyén ádám hiteles helytörténeli és néprajzi munkái is. „a bukovinai andrásfalvi székelyek élete és története mádáfalvától napjainkig”, című, fényképekkel illusztrált könyvét nemrégiben három ezer példányban adta ki a tolna megyei tanács művelődésügyi osztály az ország-szerte figyelmet keltő könyvből minden kötet elfogyott, ezért most újabb három ezer példányban készítették el a szekszárdi nyomdában./mti/

..-

bb.17. műszer a munkahelyek levegőjének védelmére

vid-ká/fé -cz 1974. január 9.

a gyárak környékének védelme mellett üzemünk mind több gondot fordítanak a munkahelyek belső környezetvédelmére, a levegő tisztaságának megóvására. ehhez szerkesztettek új műszert a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet szakemberei. az ötletes berendezés a műhelyekben, csarnokokban, gyárrészekben azonnal jelzi, ha a megengedettnél nagyobb mennyiségű kén, vagy szervesanyag került a levegőbe. az új műszer előnye, hogy kis helyen elfér és különösebb szakképzettség nélkül kezelhető. gyártását a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet kísérleti üzemében megkezdték./mti/

..-

bb.18. lopott, sikkasztott, ittasan motorozott

vid-ká/fé -cz 1974. január 9.

chemez attila 29 éves győri lakos alaposan kimerítette a büntető törvénykönyvet. lopott, sikkasztott, ittasan motorozott. attól sem riadt vissza, hogy felvegye a huga részére a postai pénzküldeményt és azt elköltse. összesen 8 vádpontban marasztalta el a győri járásbíró, amiért 2 év és 2 hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..-

7.50./fé

- 15 -

glo g

bb 19. kevesebb vizsga - több gyakorlat - dr. Antalffy György nyilatkozata a jogászképzés korszerűsítéséről

vid ká bh -cz

1974. január 9.

az oktatás korszerűsítésére vonatkozó párthatározat szellemében a jogászképzésben fontos lépéseket tettek egyetemünk. az első kezdeményezésekről dr. Antalffy György egyetemi tanár, az országgyűlés jogi és igazságügyi - igazgatási bizottságának titkára az mti munkatársának kérdéseire válaszolva többek között elmondotta:

- jelenleg hazánkban a budapesti eötvös Lőránd tudományegyetemen, a pécsi tudományegyetemen és a szegedi József Attila tudományegyetemen folytatnak jogászképzést. mindhárom egyetem jogi karán nappali, esti és levelező formában oktatnak. a számonkérés tekintve a jogi pálya iránt nagy az érdeklődés, de például a levelező képzésben részesülők jelentős része tanulmányainak befejezése után is megmarad eredeti foglalkozásánál és nem jogász munkakörben helyezkedik el. ezért a látszólag elegendőnek tűnő hallgatói keretszámok ellenére hiány mutatkozik jogászokban, különösen a tiszántúli - szolnok, hajdu és szabolcs - megyékben. a jogászutánpótlás elsősorban a nappali tagozaton tanulmányaikat évente befejező körülbelül négyszáz fiatalból kerül ki. *1 számadatokat*

- az állam- és jogtudományi karokon a felsőoktatás korszerűsítésére irányuló törekvések jegyében, a jelenlegi képzési rendet 1970-ben vezették be. azóta a vizsgák számát általában 35-40 százalékkal csökkentették. a képzés fokozottan a gyakorlati ismeretek megszerzésének irányába toldott el. előtérbe került a gondolkozva gondolkodtató oktatás módszereinek kutatása, a hallgatóknak a korábbinál nagyobb önállóságra való nevelése. egyre nagyobb tért hódítanak a kiscsoportos oktatási formák, ahol az oktatók, néhány hallgatóval részletesen megvitatják az anyagot. emelkedett a gyakorlott, magasképzettségű jogászok bevonása az egyetemi oktatásba. a bírák, ügyészek nagy szakmai tapasztalatukkal elsősorban feltételezett bonyolult jogi esetek megoldásával nyújtanak segítséget a hallgatók szakmai ismereteinek gyarapításához. az elmúlt évek oktatási újdonsága az is, hogy a hallgatóknak a bíróságokon, ügyészségeken, vállalatoknál töltött „üzemi”, gyakorlatiokról a tapasztalatokat összegező beszámolókat kell készíteniük. meghonosodóban van a komplex oktatás néhány formája is.

- az elmúlt években kimutatható a jogi karokon a tananyag csökkentése. a tankönyvek mellett egyre nagyobb tért hódít az oktatásban a jogi gyakorlatot nyomkövető „naprakész”, kari kiadványok, jegyzetek használata.

/folyt. köv./

- 16 -

8.00 bh

góg

bb 19. /kevesebb vizsga ... 1. folyt./ bh

- az igények jobb kielégítése tette szükségessé a három fő gyakorlati jogág - terület - a gazdasági, az igazságszolgáltatási és az igazgatási - ágazatok szerinti szakosított képzésének bevezetését. a gazdasági ágazatban elsősorban az ipari és mezőgazdasági üzemek későbbi jogászait képzik, akikre a gazdasági irányítás jelenlegi rendszerében sokkal több jogi probléma megoldása hárul, mint a korábbi évtizedekben. az igazságszolgáltatási ágazat szerinti képzéssel a bírói, az ügyészi, az ügyvédi munka iránt kívánjuk a hallgatók érdeklődését felkelteni.

az igazgatási ágazat, az igazgatási és szervezési ismeretekben való nagyobb jártasságot ad a későbbben a tanácsoknál és a népgazdaság más területein elhelyezkedő fiatal jogászainknak.

a leendő szakemberek az alapképzés alkalmával sajátítják el mindazokat a jogi ismereteket, amelyek megközelítően mindhárom ágazatban egyenlően fontosak. ehhez az alaphoz kapcsolódik a speciális ágazati szakismereti anyag megtanítása. a jogi karokon az első négy félévben most általában csak alapképzés folyik. az ötödik félévtől kezdve csökken az alapképzés, illetve növekvő óraszám-ban már csak ágazati oktatás folyik, amely egyben az államvizsgára is felkészítő összegező típusú szakszemináriummal. a hallgatók az ágazat megválasztásakor betekintést nyernek a tematikába és érdeklődésüknek megfelelően választhatnak gazdasági, igazságszolgáltatási, vagy igazgatási témájú speciális képzést. ezzel az új oktatási módszerrel jövőbenő életpályájukra a korábbinál jobban felkészülhetnek a fiatalok. az egyetem persze továbbra is elsősorban alapképzést nyújt. a választható speciális képzési lehetőség mégis már a gyakorlati életre nevelő jogásztalálkozóinkat.

- az elmondottak is mutathatják, hogy fontos lépéseket tettünk már jogászképzésünk korszerűsítésére. tennivalónk azonban még bőven akad. az országgyűlés jogi-, igazgatási és igazságügyi bizottságának legutóbbi ülésén további feladatainkról dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes tartott tájékoztatót. megbeszélésünkön többek között felvetődött, hogy az államigazgatási szakemberszükséglet igényeinek kielégítésére létesítsünk államigazgatási főiskolát. ezt a gondolatot egyetértéssel fogadták a bizottság tagjai. természetesen a legmegfelelőbb szervezeti keretek meghatározása további vizsgálódást igényel az illetékesektől a végleges *1 döntés* meghozataláig.

- a levelező képzés hatékonyabbá tételéért a közel jövőben vissza kívánjuk állítani a megyei konzultációs központokat, együttműködve a magyar jogászszövetség területi csoportjaival. a konzultációs központokban számítunk a megyei bíróságok, ügyészségek magasképzettségű, nagy gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező dolgozóira. egyes elvontabb elméleti kérdéseket tárgyaló foglalkozások levezetésére ugyanakkor a jogi karok oktatóinak kell vállalkozniuk.

/folyt. köv./

8.05 bh

- 17 -

1 ágazati képzést folytatnak. A kilencedik félévben lehet tényleg óraban

1000

bb 19. /kevesebb vizsga... 2. folyt./ bh

- a gyakorló jogászok továbbképzéséhez a jövőben fontos segítséget nyújthat az ötvös egyetem égisze alatt most megalakult jogi továbbképző intézet. itt elsősorban a speciális szaktovábbképzés kerül előtérbe, például a társadalmi biztosítási jog és más szakágak jogi ismeretelnek bővítése. az igényeknek és a szükségletnek megfelelően később szegeden és pécsen is szervezhetőek ilyen továbbképző tanfolyamok./mti/

bb.20. gépek a nagyüzemi paradicsomtermesztéshez

vid/ká/p -cz

1974. január 9.

a nagyüzemi mezőgazdasági termeléshez több új típusú gépet szállít ebben az esztendőben a debreceni mezőgazdasági gépgyár, az idén már sorozatban állítják elő a tehergépkocsira szerelhető nagy teljesítményű permetezőgépet a kertitox-góliát-ot. a gyár segítséget kíván nyújtani a nagyüzemi paradicsomtermesztéshez is. új gyártmányuk a paradicsommivelő- és betakarító aggregát, amelyet ez évben próbálnak ki több gazdaságban./mti/

bb.21. hajdu lovaglóbőr- 750 ezer négyzetméter cipő felső- és bélésbőr készül debrecenben

vid/ká/p -cz

1974. január 9.

folytatják a hajdusági bőrgyár rekonstrukcióját, amelynek eredményeként 1975-ben egy millió négyzetméter különböző bőrt állít majd elő a debreceni üzem. a fejlesztésre és korszerűsítésre előirányzott 73 millió forintból az idén több mint 24 milliót használnak fel. termelnek már az új 1600 négyzetméteres csarnokban, korszerűsítették a ~~gáz~~ részleget, gázadagoló állomás, kazán- és transzformátorház épült. az idén hozzákezdnek egy 1400 négyzetméter alapterületű műszaki anyagraktár felépítéséhez.

/folyt köv ./
8.10/p

-18-

bb.21. hajdufolyt /p

ebben az esztendőben már 750 ezer négyzetméter cipőfelső és bélésbőr előállítására szerepel a gyár programjában. az ultrahanggal vezérelt festékszóró automata, a hidraulikus vasalógépek, a szállító és szárító berendezések a különböző bőr-árak minőségét javítják. a korszerűsített üzem új terméké az úgynevezett hajdu lovaglóbőr, amely iránt itthon és külföldön is nagy az érdeklődés./mti/

bb.22. keszthelyi szövetkezet és az osztrák ife-cég szerződése

vid/p ká -cz

1974. január 9.

a keszthelyi vasipari és gépjárműjavító szövetkezet - az intercoop közvetítésével - husz millió schillinges szerződést kötött az osztrák ife céggel. a megállapodás szerint a keszthelyi szövetkezet lesz az ife elektromágneses rázócsuzda magyarországi profilgazdája. ezt a korszerű vibrációs és adagolóberendezést a szövetkezet szereli és gondoskodik néhány alkatrészének úgynevezett komplettirozásáról. a berendezés egyaránt használható a bányászatban, az építőiparban és az élelmiszeriparban, alkalmas szemcsés és poros anyagok szállítására, adagolására ./mti/

bb.23. megjelent a társadalmi szemle januári száma

p hgy

1974. január 9.

a párt káderpolitikájáról, valamint a káder- és személyzeti munka helyzetéről szól pullai árpád előadói beszéde, amely a központi bizottság 1973. november 28-i ülésén hangzott el, s amelyet most a folyóirat „összhangban politikánk elveivel,” címmel teljes egészében közlétesz.

három cikk világítja meg a népgazdaság jelenlegi legfontosabb kérdéseit. dr. hetényi istván népgazdaságunk 1974. évi feladatait tekinti át irásában, nagy richárd a budapesti vállalatok tervező munkájának tapasztalatait foglalja össze, nyitrai ferencné dr. pedig az ipari hatékonyság alakulását elemzi cikkében.

a női egyenjogúság egyik sarkkérdése, hogy milyen az ipari munkások helyzete, milyen a szakképzettségük, hány szakmunkás van köztük, s hogyan, milyen arányban szerezhettek szakmunkásképzést. erről szól a folyóirat hasábjain között tartalmas eszmecsere, amelyben a kérdés több kitűnő szakértője vett részt.

/folyt köv /
10.50/p

-19-

bb.23. megjelentfolyt /p

Ágoston Lászlónak az ember -technika - természet retá-
clórol megjelent tanulmányához fűz részben kiegészítő, részben
polemizáló megjegyzéseket rádi péter, kiemelve, hogy az említett
tanulmány jelentős hozzájárulás a tudományos-technikai forra-
dalom marxista elemzéséhez. gombár csaba a demokrácia liberális
felfogásáról és a „liberalizálódásról”, közöl figyelme méltó
észrevételeket. egy szociológiai vizsgálat eredményeit hozza
nyilvánosságra bélléy lászló és kulcsár lászló írása, amely
új lakótelepeink közösségi életével foglalkozik.

„az egyetemi és főiskolai felvételtől -év közben,, ci-
mű cikkében sokakat érdeklő és érintő kérdéseket tárgyal dr.
kardos józsef . galicza jános a nevelés és az oktatás egységének
megteremtését célzó szentlőrinci kísérletet elemzi részletesen.

vajda péter „új feszültségek a nato-ban,, címmel a nyu-
gati külpolitika időszerű jelenségeiről ír ./mti/

bb.24. Üdülő és idegenforgalmi centrummá fejlődik bük község

vid/p ká hgy

1974. január 9.

a gyógyfürdőjéről nemzetközileg ismert vas megyei bük
község összevont rendezési tervét vitatta meg szerdai ülés-
sén a helyi tanács. a városépítési tudományos és tervező inté-
zet által készített terv a 2570 lelkes falu és a hozzátar-
tozó, de területileg különálló fürdőtelep együttes fejlesztési,
rendezési célkitűzéseit tartalmazza az ezredfordulóig.

a nyugatmagyarországi dombvidéken, a répcse völgyében fe-
kvő, korábban főleg állattenyésztő falu a kitűnő gyógyhatású
termásvíz felszínre kerülésével merőben új helyzetbe került.
naponta ezrek keresik fel a megépült fürdőt, s amióta a fedett
részleg elkészült, egész évben nagy az idegenforgalom. ezért
a falut alkalmassá teszik az üdülő és idegenforgalmi funkcióra
oly mértékben, hogy a helyi lakosságszámnak több mint a négysze-
resét képes legyen kulturáltan, megfelelő színvonalon fogadni és
ellátni. a kialakult történelmi községkép jellegzetességeinek,
szerkezetének és építészeti hangulatának megtartásával a köz-
pontban kisvárosi jellegűt alakítanak ki.

/folyt köv ./

11.15/p

-20-

11.15/p

bb.24. Üdülőfolyt /p

új igazgatási, kereskedelmi, vendéglátó és egészségügyi
intézményekből korszerű főteret hoznak létre. a belterületen lé-
vő majorokat kitelepitik, majd egyebek között szolgáltatóház,
étterem, kisvendéglő, eszpresszó épül. rendezik a kastélyszálló
környékét. a közlekedésben alapvető változást hoz, hogy a falun
áthaladó két vasútvonal közül az egyik ez év közepén megszűnik,

pótlására 12 autóbust kell beszerezniük. közut korrekcióra is
sor kerül, s fejlesztik a közműveket.

a fürdőtelep évente több mint 200.000 hazai és külföldi
vendéget fogad. itt az autóparkoló megnagyobbítását, továbbá
töltő-és szervizállomás létesítését tervezik. kétezerre a szál-
lodai férőhelyek számát 500-ra, a turistaszállót 100-ra, a fi-
zetővendég szobák befogadó képességét 800-ra, a kempingét 2000 -re,
a vállalati, szot és gyógyüdülőket ezerre, a hétvégi házakét és a
nyaralókat 1600-ra tervezik növelni. /mti/

bb.25. helikopterek a határban -megkezdődtek a koratavaszi
munkák heves megyében

vid/ká/p hgy

1974. január 9.

heves megye határában megkezdődtek a koratavaszi munkák.
a kedvező időjárásban meggyeszerre fejtrágyázzák az őszi gabo-
navetésekkel. a viszonylag kemény talajon teljes biztonsággal
mozoghatnak a gépek. szerdán reggel három helikopter is bekap-
csolódott ebbe a fontos munkába. a gépek a magasból hintik a
tápanyagot az őszi vetésekre. a légi akció gyorsan és a talaj
állapotától függetlenül juttat táptáplálékot a zsenge növényeknek.

a mátraalján és az egri történelmi borvidéken mintegy öt-
ezer holdon már végeztek a szőlő metszésével is. a szövetkeze-
ti gazdák azt tartják, hogy fagyon kell metszeni, mert így el-
kerülük a későbbi munkatorlódást. dolgoznak már a kertészetek-
ben is. a tarnamenti közös gazdaságokban már sarjadnak a pri-
mőrök palántái. /mti/

a nagyteremi kastélyszállóban elvégezték az első kerti
munkákat.

11.25/p

-21-

11.25/p

bb.26. tavaszi előkészületek a tiszalöki öntözőrendszer fűrtjeiben

vid/p ká hgy

1974. január 9.

az elmúlt évektől eltérően az idén sokkal korábban, már januárban hozzákezdtek a tavaszi előkészületekhez a tiszalöki öntözőrendszer fűrtjeiben. sürgős a tennivaló, mert a hortobágy környékén a tavalyi /csaknem 150 milliméteres/ csapadékadósság a mostani télen legalább ötven milliméterrel növekedett. a januári karbantartási és előkészítési munka a keleti főcsatorna 9-es számú öntözőcsatornája mentén indult. rendbehozzák a csatornákat, mélyítik a vízvezető árkokat, erősítik a töltéseket, javítják a vízkiemelő gépeket, berendezéseket. több mint negyvenezer hektár öntözőkészülék fel a tiszántúli vízügyi igazgatóság szakemberei a hajduságban. az elmúlt esztendőben is ekkora terület kapott életető vizet. a vízügyi és gazdasági szakembereivel együtt elkészítik az öntözési órarendet, hogy amint lehetséges, a keleti főcsatornából pótolják a hiányzó csapadék egy részét. /mti/

bb 27. a lakosság jövedelmi viszonyairól tárgyalt a bácskiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ká bh hgy

1974. január 9.

a bácskiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén a megye lakosságának jövedelmi viszonyairól tárgyalt a magyar nemzeti bank megyei igazgatóságának gazdasági értékelése alapján. a legfontosabb megállapítások közé tartozik, hogy a megye fejlődésében jelenleg is az előző tíz év főbb tendenciáinak erősödése figyelhető meg. az utóbbi három évben - elvándorlás miatt - tovább fogyott a megye lakossága, de a csökkenés mértéke harmada az előző időszakénak, így remény van a folyamat megállítására. a tervidőszak első három évében többet költöttek a megye szocialista mezőgazdaságának fejlesztésére, mint ipari beruházásokra. új ipari munkahelyek létesítése most mérsékeltebb ütemű, mint az előző két öt éves tervidőszakban, amikor összesen 34 000 új munkahelyet teremtettek bácskiskunban. az utóbbi három évben a termelési, a forgalmazási és szolgáltatási ágazatokban - a szövetkezeti gazdaságok nélkül - 7117-et növelt a foglalkoztatottak száma. a bérek és keresetek növekedése gyorsult. bácskiskunban a lakosság viszonylag gyorsabb ütemű pénzbevitelével függ össze az áruforgalom-növekedés. a megye egy lakosa 1960-ban még csak 4553 forint, 1970-ben 11 686, 1973-ban pedig már 15 382 forint értékű árut vásárolt. figyelemre méltó, hogy az utóbbi 10-15 év nagyarányú iparosodása ellenére a megye mezőgazdasági, paraszti jellege jut kifejezésre abban is, hogy az önfogyasztás mértéke az összes megyék közül itt a legmagasabb. ugyanakkor például az iparcikkforgalom tekintetében 1972-ben már az első helyre került a megyék között. /mti/

de még mindig az országos átlag alatt marad.

11.35 bh

1205g

bb 28. közlekedési balesetek

tr bh hgy

1974. január 9.

az v. kerület petőfi sándor utca 3. szám előtt szabálytalan helyen, figyelmetlenül haladt át az uttesten máthé aladárné 53 éves tanár, szakályi lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

popper antal 37 éves üzemvezető, budapesti lakos a xiv. kerület ajtosi dűrer sor és hungária körut kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen személygépkocsi jával elütötte lovász margit 20 éves szakközépiskolai tanuló, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. popper antal ellen eljárás indult.

a xiv. kerület hungária körut és tábornok utca kereszteződésében figyelmetlenül lépett az uttestre mező istván, 19 éves ipari tanuló, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a ix. kerület soroksár ut és vágóhid utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen dura lászló 21 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsival elütötte holczinger gizella 55 éves édesipari dolgozó, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. dura lászló ellen eljárás indult.

a xx. kerület nagy sándor utca 119. szám előtt szabálytalan helyen, figyelmetlenül lépett az uttestre kozma lajosné 45 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a ix. kerület ferenc körut és üllői ut kereszteződésében pór lászló 25 éves gépkocsivezető, budapesti lakos mikrobuszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival, amely a zöld jelzésen szabályosan haladt a kereszteződésben. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője, szegedi jános 41 éves üzletvezető, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították. pór ellen eljárás indult. /mti/

bb 29. gyermek baleset

tr bh hgy

1974. január 9.

szabolcs-szatmár megyében kékcse községben születi dankótelepi lakásán a három éves lakatos jános az asztalnól a forró levest magára rántotta és olyan súlyos égési sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

11.45 bh

1209

bb.34. negyvenezer háztáji daráló

vid/p ká hgy

1974. január 9.

rövid idő alatt igen népszerű lett a nyíregyházi mezőgazdasági gépgyártó-és szolgáltató vállalat egyik terméke, a villanymotorral működő, könnyen felszerelhető háztáji kisdaráló, amelyből tavaly a tervezettnél ötszázalékkal többet, 10.500-at gyártottak. az igényeket azonban így sem tudták kielégíteni. ez évben 40 ezer daráló gyártására készült fel a vállalat. a kisdarálókat eddig a vállalat mátészalkai gyáregysége gyártotta, most bekapcsolódik a munkába a fehérgyarmati és a nagykállói üzemegység is. /mti/

bb 31. Levonult a jég és megszűnt a készültség a felső-tiszán

vid ká bh hgy

1974. január 9.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság jelentése szerint a tiszakarád térségében szétrombolt jégtorlasz a folyón leusza szerda reggel elhagyta tokajt, s így a tiszta felső szakaszán megszüntették a harmadfoku árvízvédelmi készültséget. ugyanakkor tokaj és tiszalök között elsőfoku készültséget rendeltek el és a gátakon figyelőszolgálatot tartanak. az uszó jégtáblákat jégtörőhajók kísérik, amelyek a vizen cirkálva tovább aprítják a nagyobb darabokat. különösen sok veszélyt rejt a tiszánagyfalui kanyar, ahol a zajló jég könnyen megállhat és összetorlódhat. ezért az éles folyókanyarban két jégtörőhajót helyeztek készenlétbe, amelyek szerdán több alkalommal zúzták szét a megakadt jeget. a hajók által felaprított jeget a tiszalöki vízilápcsón a duzzasztótáblák megfelelő mozgatásával folyamatosan engedik át. /mti/

bb 33. megkezdték a részleges termelést a hódiköt új fehérgyarmati üzemében

vid ká bh hgy

1974. január 9.

49 millió forintos költséggel új üzem épít fehérgyarmaton a hódmezővásárhelyi kötöttárugyár. a beruházás első szakaszában elkészült a nagy üzemi csarnok, amelyben a héten megkezdte a termelést az üzem 170 főnyi kollektívája. az üzem építését a program szerint ez év júniusában fejezik be. a korszerű gyáregységben mintegy 600 női dolgozót foglalkoztatnak majd. /mti/

12.10 bh

Tó1320

- 24 -

bb 30. petőfi sándor

mm bh hgy

1974. január 9.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása január 14-én hétfőn délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

bb.32. 1985-re befejezik pest megye ivóvíz hálózatának kiépítését

vid/gö/gné/p ké hgy

1974. január 9.

a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdán tartotta idei első ülését, amelyen többek között megvitatták a víz-és csatornamű társulatok helyzetét, feladatait. megállapították, hogy a megyében a 62 települést érintő társulatok megfelelő ütemben fejlődnek és végzik munkájukat. a negyedik ötéves terv idejére 1160 kilométer ivóvíz-vezeték hálózat megépítését tűzték célul, amelyből eddig 712 kilométernyit fektettek le. ezzel csaknem 20 kilométerrel túlteljesítették a terv időarányos részét. jelenleg a megye lakosságának 39.2 százaléka részesül vezetékes ivóvíz-ellátásban. a cél az, hogy 1975-ig a megye csaknem egymillió lakosának 54 százalékát kapcsolják be a hálózatba. a további feladatok megvalósítását várhatóan 24, a jövőben alakuló társulat segíti majd. ugyancsak ebben a terv-időszakban 150 ezer lakosu területen épül meg a csatornahálózat is.

a múlt évben végzett gazdasági és pénzügyi vizsgálatok néhány társulatnál fedezethiányt állapítottak meg, amely túlnyomórészt a többletköltségekből, az új árszintekből keletkezett. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a célul tűzött feladatok teljesítése érdekében az idén 21,4 jövő évben pedig 16.3 millió forint megyei támogatást kapnak a társulatok, ezenkívül mintegy 30 millió forint összegben készfizető kezességi kötelezettséget vállal a beruházó tanácsok részére, bankhitelek felvételére. ezzel, valamint az országos vízügyi hivatal hozzájárulásával teljesítik a tervben megjelölt feladatokat, s elősegítik azt, hogy 1985-re befejezzék az ivóvíz-hálózat kiépítését, a megye lakosságának 95 százaléka részesüljön vezetékes ivóvíz-ellátásban. /mti/

..

- 25 -

Tó1320

bb.35. gyors segítség tiszaszederkénynek

vid/p ká hgy

1974. január 9.

az elmúlt hét végén a televízióból és a rádióból arról értesültek a nyergesujfalui eternitgyár vezetői, hogy a leninvároshoz tartozó tiszaszederkény községben hónapok óta súlyos ivóvíz hiánnyal küzdenek. a riportból kiderült, hogy a leninváros térségében készülő 2000 megawattos erőmű részére nagy teljesítményű vízkivételi művet építenek. az új víznyerő létesítmény a tiszta átlagos vízállásánál 11 méterrel mélyebben helyezkedik el a földben, hogy a hatalmas betonkolosszus építését a feltörő talajvíz ne akadályozza, 40 darab, egyenként 70 méter mély kutat fúrtak, s ezekből folyamatosan szivattyúzzák a talajvizet. ennek hatására azonban a leninvároshoz tartozó tiszaszederkény községben is kikapadtak a kutak, s így a régi település víz nélkül maradt. jelenleg is tartálykocsikban szállítják ide az ivóvizet. az erőmű beruházó vállalat az elapadt víz pótlására vezetékes hálózatot épít a községnek, de eternitcső hiányában kénytelenek voltak abbahagyni a munkát.

a nyergesujfalui eternitgyár vezetői, miután értesültek a súlyos ivóvíz gondokról, példás gyorsasággal segítettek. az elmúlt hét szombatján szereztek tudomást a tiszaszederkényi gondokról, s hétfőn már utnak is indítottak két vagonnyi eternit csövet. ezzel a mennyiséggel befejezhetik az ivóvíz-hálózat kiépítését. /mti/

bb.36. törpevizmű készült el mihályiban

vid/p ká -cz

1974. január 9.

a győr megyei mihályiban elkészült a 8. millió forint költséggel épült törpevizmű és a vízvezeték-hálózat. az állami tanácsi hozzájárulás mellett a község lakói társadalmi munkával és pénzzel is támogatták a vízmű és a hálózat kiépítését. /mti/

12.35/p

161330

-26-

bb.37. notórius kerékpártolvajt ítéltek el

vid/p ká -cz

1974. január 9.

győr a kerékpárok városa. hozzávetőleges számítás szerint csaknem 50 ezer kerékpárt használnak, így a város valóságos eldorádója a kerékpártolvajoknak. közülük legutóbb pintér józsef 22 éves foglalkozás nélküli, markotabödögei lakos került bíróság elé. a tolvaj vendéglők, üzletek, hivatalok elől lopta el a kerékpárokat. több kerékpárt lezárva is feltört és ellopott. büntetésével, magyar zoltán győrsövényházi lakossal győri háziasszonyát is meglopva, akinél albérletben lakott. a notórius kerékpártolvajt két év és négy hónapi, társát pedig másfél évi szabadságvesztésre ítelték. /mti/

--

bb.38. korszerűsített öntőde

vcd/ká/p -cz

1974. január 9.

az eddiginél korszerűbb vasöntődében dolgozhatnak szerdátót a kaposvári villamosági gyár öntőmunkásai. üzemükben ugyanis mintegy 25 millió forintos költséggel rekonstrukciót hajtottak végre.

a megye egyetlen jelentősebb, s meglehetősen régi öntődéjében eddig kezdetleges módszerekkel termeltek. egészségre ártalmas, erősen szennyezett levegő, állandó balesetveszély nehezítette a munkát. leállítani azonban nem lehetett az öntődét, mert itt készültek a villamos berendezés és készülék művek /vbkm/ elektromos készülékeinek vasöntvényei. ezért határoztak úgy a vbkm, valamint a kaposvári villamosági gyár vezetői, hogy korszerűsítik az öntődét.

a rekonstrukció során két új kupolókemencét kapott az öntőde. korszerű, zárt ciklusú formázó berendezést állítottak munkába, az utóbbi láncpálya segítségével önállóan üríti a formázókat, s juttatja vissza azokból az öntésnél nélkülözhetetlen homokot kiindulási helyére. az üzemben jóval tisztább lett a levegő, csökkent a balesetveszély, nőtt a termelékenység. sikerült kiűszökölni a kézimunka nagy részét is. a korszerűsített öntőde termelését a villamosági gyár 1975-re megkétszerezi. /mti/

--

13.10/p

161445

-27-

bb.39. időjárás jelentés

p -cz

1974. január 9.

a meteorológiai intézet jelentései január 9-én szerdán 13 órakor .:

hidegebb idő.

európa- időjárását továbbra is két nagy légköri képződmény irányítja. az egyik a szárazföldünk nyugati partvidékén elhelyezkedő több középponttal rendelkező mérsékelt égövi ciklon. hatására délnyugati, nyugati széllel enyhe léghullámok érkeznek nyugat-európa fölé, sokfelé esőt, záport okozva. a másik a középpontjával moszkva térségében található nagy kiterjedésű magas légnyomású képződmény amelynek belsőjében változóan felhős, hideg az idő és csak néhány helyen fordul elő havazás. ma reggel az enyhe levegővel elárasztott területeken sehol sem súlyosodt a hőmérséklet fagypontra alá, ugyanakkor kelet-európában több helyen mértek mínusz 15,- mínusz 20, sőt helyenként mínusz 30- minusz 35 fokos fagyot. közép-európa és a kárpát-medence még mindig a két légköri képződmény határán fekszik és a következő 36 órában sem lesz nagyobb változás.

házánkban kedden borult idő volt. sokfelé volt eső, havas eső, hó, a lehullott csapadék mennyisége csapadéknym és 8 mm között váltakozott. a hőmérséklet napközben az északkeleti megyékben csak mínusz 3- mínusz 1, máshol 0- plusz 4 fokig emelkedett. szerda hajnalra általában plusz 1- mínusz 3, a keleti országrészben mínusz 4- mínusz 9 fokig hűlt le a levegő. ma délután folytatódott a borult idő. néhány helyről jelentettek szitálást, gyenge havazást. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén plusz 1- mínusz 4 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0,8 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1, fok a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, nem változik.

várható időjárás csütörtök estig:

keleten időnként kissé felszakadozó felhőzet, nyugaton borult idő. szóróványosan előforduló kisebb havazás, szitálás. mérsékelt, időnként megélénkülő, helyenként megerősödő délkeleti szél. néhány helyenként várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0 - mínusz 5 fok között, északkeleten helyenként mínusz 10 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 1 - mínusz 4 fok között.
a duna vízállása budapesten 172 cm ./mti/

13.25/p

-28-

bb.40. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke január 9-én 13 óráig:

se/p -cz

1974. január 9.

1. a munka melletti tanulás
2. katonák munkája
3. butorok
4. kiállítás az ndk-ban
5. a xix. kerületi párt vb ülése
6. gyorsajtás
7. értékelték a mohácsi tervpályázatot
8. autóbuszok szvarról
9. gyömrő 700 éves
10. ifjúsági szövetkezet a gödöllői egyetemen
11. erdőtelepítés
12. 200 éves a pécsi könyvtár
13. a jcsökkentő berendezések
14. irodalmi pályázat
15. farsang
16. székely népmesék hangszalagon
17. levegővédelmi műszer
18. ittasan motorozott
19. kevesebb vizsga
20. gépek paradicsomtermesztéshez
21. cipő felsőbőr
22. kecskényi szövetkezet és osztrák cég szerződése
23. társadalmi szemle
24. bük fejlesztése
25. helikopterek a határban
26. tavaszi előkészületek
27. bács megyei tanács ülése
28. balesetek
29. gyermek baleset
30. gyászjelentés
31. levonult a jég a tiszán
32. a pest megyei tanács ülése
33. megkezdték a termelést a hódiköt fehérgyarmati üzemében
34. háztáji daráló
35. segítség tiszaszederkénynek
36. törpevizmü mihályiban
37. notorius kerékpártolvaj
38. korszerűsített öntőde
39. időjárás
40. hír jegyzék./mti/

-.-

- 29 -

bb.42. nemzetközi találkozók, hangverseny- és oratórium estek
miskolc művészeti programjában

vid/fé -cz

1974. január 9.

miskolc megyei város tanácsának művészeti és propaganda
irodája elkészítette az éves közművelődési programját, amelyet
szerdán hagytak jóvá.

a rendezvények során a nyári hónapokban ismét megtartják
a már hagyományos collegium musicum hangverseny sorozatot a
műemléki avasi templomban. a tizennyolcadik században épített
és azóta korabelien helyreállított műemléki orgona különösen
barokk művek bemutatására alkalmas, így nyolc orgonaest szerepel
a programban.

a másik zenei rendezvény-sorozat a helyreállított diós-
győri vár udvarán zajlik majd le. a miskolci szimfonikus zenekar
hat nagyzenekari estet tart, míg három alkalommal oratórium
estet rendeznek. ennek során verdi requiemjét, orff: carmina
burnaná-ját, valamint ha:ndel: judás makkabeus-át mutatják be.

a város felszabadulásának harmincadik évfordulójára a hazai
valamint a külföldi szimfonikus zenekarok tagjaiból alakult
fuvósötösök és vonósnégyesek felléptével első alkalommal rendezik
meg a kamarazenei napokat.

az iroda szervezésében tartják meg az idén miskolcon a
tudományos filmek nemzetközi szervezetének, az aics-nak huszon-
nyolcadik kongresszusát és fesztiválját szeptemberben.
/folyt.köv./

- 30 -

bb.42. /nemzetközi...folyt./fé

ugyancsak nemzetközi esemény lesz a tavaszi vakáció során
második alkalommal megtartandó nemzetközi uttörő találkozó.
erre öt baráti ország - bulgária, csehszlovákia, Lengyelország,
az ndk, és a szovjetunió - uttörőit hívják meg.

sor kerül az idén miskolc lengyelországi testvérvárosának,
katowicének bemutatkozására is. az öt évenként megtartásra
kerülő találkozóon többek között képzőművészeti kiállítások,
lengyel művészek fellépése szerepel a műsoron./mti/

bb.43. fiatalok fóruma tatabányán

vid/fé -cz

1974. január 9.

tatabányán már hagyomány, hogy évenként meghívják a fia-
talok körébe a megye és a város vezetőit. a párt, állami és tömeg-
szervezetek vezetői tájékoztatják ilyenkor a fiatalokat az
aktuális feladatokról és válaszolnak a kérdésekre. a rendkívül
népszerű kezdeményezés folytatásaként ilyen találkozót rendezett
szerdán a tatabányai puskin művelődési házban a városi kisz-bi-
zottság, a kisz-fiatalok fórumán ezúttal a városi pártbizottság
és a megyei kisz-bizottság titkárai, a városi népfőnt, a vá-
rosi tanács és az mhsz vezetői vettek részt. a kérdésekre vá-
laszolva többek között ismertették a település ipari szerkeze-
tében várható strukturális változásokat, a munkaerő helyzetet és
az új városépítési terveket. a várospolitikai feladatokon ki-
vül a külpolitikai eseményekkel kapcsolatos kérdéseket is
megvitatják./mti/

bb.41. gépjavitó csarnok

vid/fé -cz

1974. január 9.

a műszaki fejlesztés során a nyékládházai mezőgazdasági
épületelemgyár tavaly fejlesztette ki a korszerű, olcsó, ugyne-
vezett daruzható üzemcsarnok típusát. az átlagosan tizenkét
méter széles és harminc-negyven méter hosszú, előregyártott
elemekből álló csarnok vázszerkezetét a helyszínen két hét alatt
lehet összeszerelni, ha az alapozás kész. a csarnok két
oldalán az épület egész hosszában olyan tartószerkezet fut végig,
amelyen tizenkét tonnás daru közlekedhet.
/folyt.köv./

- 31 -

bb.41. /gépjavító...folyt./fé

a mezőgazdaság nagyszabású gépesítése szükségessé tette a tsz-ek részére olyan olcsó üzemcsarnok kialakítását, amely gépjavító műhelynek alkalmas. az új váz-szerkezetes épület ezt a célt szolgálja. a váz-szerkezet költsége az épület négyzetméterére számítva átlagosan nyolcszáz forint.

az első „kísérleti” épület a tiszakeszi tsz-ben került kivitelezésre, s jól bevált. jelenleg egy újabb csarnokot szerelnek össze gépjavító műhelynek tiszasuliban, s három szolnok megyei tsz is megrendelte a szerelőcsarnokhoz való előregyártott elemeket./mti/

bb.44. közeleti fórummá váltak a társult községek népfront bizottságai vas megyében

vid/fé -cz

1974. január 9.

a társult községek népfront bizottságainak munkáját tárgyalták meg szerdán szombathelyen vas megye községi népfront bizottságainak vezetői. a megye településhálózata kisközséges. a megyében 1950-ben 208 tanács alakult. ma 222 községben 77 tanács működik, közülük 62 községi közös tanács, melyeknek működési területe 207 községre terjed ki. a közös tanácsok kialakítása tervszerű, tudatos korszerűsítési, hálózatfejlesztési munka eredménye. a megye falun élő lakosságának 84,7 százaléka él a közös tanácsok működési területén.

a közös tanácsokhoz tartozó községek mindegyikében önálló népfront bizottság működik, s összekötő szerepet tölt be a falu lakossága és a központi tanács között. a népfront bizottságok többek között széles körben ismertetik a lakosságot érintő tanácsi határozatokat, tájékoztatják a tanácsokat a lakosság igényeiről. segítik a tanácsi bizottságok, a tanácstagok munkáját, szervezik a falugyűléseket, a tanácstagok beszámolókat, törődnek a nők és fiatalok ügyes-bajos dolgaival. résztvesznek a hosszú, közép és rövid távú tervek előkészítésében, kidolgozásában, ügyelnek arra, hogy ezek népképviseleti alapon kerüljenek a tanács elé.

/folyt.köv./

- 32 -

bb.44. /közéleti...folyt./fé

a népfront bizottságok vezetői rendszeresen részt vesznek a közös tanácsok ülésein is. helyes gyakorlat, népfront kezdeményezés, hogy több helyen, mint például répcelakon, nemesbődön, kisunyomban, a tanácsulást időnként a társult községekben tartják.

a népfront bizottságok mindenütt jelentős segítséget nyújtanak a település fejlesztési célok, s a művelődéspolitikai feladatok megvalósításához. példát mutatnak a társadalmi munka végzésében, szervezésében egyaránt. a társult községekben igényeket jelentkeztett az is, hogy a népfront bizottságok közeleti fórummá váljanak. a népfront vezetőit egyre több közérdekű problémával keresik fel.

a tanácskozáson arra hívták fel a figyelmet, hogy a munka további javítása érdekében még tervszerűbbé kell tenni a népfront bizottságok tevékenységét, még szorosabbá kell fűzni a tanács és a népfront bizottság kapcsolatát a közös célok, feladatok megvalósítása érdekében./mti/

bb.45. százhuszezer köbméter fát termeltek ki a kiskörei vízlépcsőnél

vid/p -cz

1974. január 9.

a tiszai vízlépcső építésével párhuzamosan nagyarányú erdőirtási, rendezési munka vált szükségessé a nagy vízgazdálkodási létesítmény körzetéhez tartozó tizenöt község határában. a legnagyobb feladat a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság működési területére hárul. kevés híján háromezer hektár erdőséget kell véghasználatra kitermelni: négyszáznyolcvan ezer köbméter faanyagot készítenek elő tűzifának, illetve ipari hasznosítás céljára.

a gépesített brigádok pontos ütemterv szerint három szakaszban termelik ki a fát arról a területről, ahol a százhuszonhét négyzetkilométer kiterjedésű, hatalmas víztározó foglalja majd el a helyet. 1968-tól, az első fák döntögetésétől a vízlépcső elkészüléséig csaknem százhuszezer köbméter fát termeltek ki. ez a teljesítmény különösen akkor értékes, ha figyelembe vesszük, hogy ismétlődő tiszai áradások is akadályozták a munkát. a termelőbrigádok nagy teljesítményű motorfűrészeket alkalmaznak, az anyagmozgatáshoz, szállításhoz pedig csörlős terepjáró erőgépeket, rakodógépeket, rönkszállító pótkocsikat, terepjáró gépkocsikat üzemeltetnek.

/folyt.köv. /
13.55/p

-33-

bb.45. százhuszezer.....folyt /p

a fakitermelés során eltávolítják a földben lévő tuskókat is. erre elsősorban azért van szükség, mert a visszamaradt fa-gyökerek akadályozzák a műtárgyak és egyéb létesítmények építé-
sét. a kijelölt kétezeregyszáz hektár területből eddig félezer hektárról szedték ki a tuskókat, lényegében azokat a területeket mentesítették, ahol műszaki létesítmények épültek. a vízügyi igazgatóság területén lévő, feleslegessé vált ártéri, folyómenti erdők teljes kitermelése még hosszabb időt vesz igénybe. a megszünt erdőket azonban tervszerűen pótolják. a debreceni állami erdőrendezőség már dolgozik a környék termőhelyi feltárásán, amelyet az erdősítési terv részletes kidolgozása követ. az alföldnek ezen a részén egy-két évtized múlva kulturált erdő-park -ok állnak majd az üdülő-pihenő vendégek rendelkezésére. /mt1/

bb.46. zárt termelési rendszerek nyolcvanegyezer hektáron szolnok megyében

vid/p cz

1974. január 9.

1974. -ben új fejezet kezdődött szolnok megye mezőgazdasági nagyüzemeinek fejlődésében: tovább növelték az iparszerű, zárt termelési rendszerek számát. a kukorica és a cukorrépa mellett megkezdte működését a rizs, a buza, a lucerna, a szója és a gyepgazdálkodás gyorsabbütemű fejlesztését szolgáló iparszerű termelési rendszer is. jelenleg a megye összes szántó-területének több mint egyötödén teremtetik meg a terméshozamok növelésének gyors és korszerű feltételeit. a nagykunság hagyományos rizstermő táján, a karcagi Lenin tisz irányításával, az idén már világszínvonalú módszerekkel, nyolcezer hektáron termelik a vizigabonát. tizenegy tisz vállalkozott arra, hogy a technika vívmányaival, kiváló termelési módszerekkel intenzív termelésre tér át.

a besenyszögi kossuth tisz köré csoportosult tizenhárom tisz és állami gazdaság a lucerna terméshozamának, mintegy negyven százalékos emelését tűzte ki célul a tudomány által kidolgozott komplex technológiai módszerekkel. új vállalkozása a megye termelészövetkezeteinek a szójatermelés. a rákóczi falvai rákóczi tisz irányításával tizenhárom közös gazdaság két és félezer hektáron kezdi meg az igen értékes fehérjédús szója előállítását, a rendszer-gazda rákóczi tisz úgy dolgozta ki a szójatermelés technológiáját, hogy az illeszkedik a fejlett kukorica termeléshez, ezáltal biztosítja a termelés gazdaságosságát. az országoshírű tiszaföldvári Lenin tisz kimagasló termelési tapasztalataira alapozva tizenhárom szolnok megyei tisz hozta létre a buza zárt termelési rendszerét. az első évben mintegy tizenhétezer hektáron alkalmazzák a magas színvonalú termelési módokat. a takarmánybázis megteremtése érdekében tizenegy tisz és állami gazdaság a lucernatermelés, nyolc nagyüzem pedig a gyepgazdálkodás iparszerű módszerét vezeti be.

/folyt .köv ./dd
14.15/p

-34-

bb.46. zárt termelésifolyt /p

a lucernatermelés gyorsabb növelésével az ősgyepek felújításával és szakszerű hasznosításával olcsó tömegtakarmányt állítanak elő. a nagyobb takarmánybázisra alapozva üzemként száz-százötven százalékkal tervezik emelni a szarvasmarhaállomány létszámát. az új termelési rendszerekben érdekelt gazdaságok a legkorszerűbb gépeket, vetőmagvakat szerzik be, a tájterületeknek legjobban megfelelő vetőmagvakat alkalmazzák. búzából és kukoricából a megye mezőgazdasága már tavaly elérte a negyedik ötéves terv időszakára tervezett termelési szintet, most az a cél, hogy más növényfélékből is számottevően növeljék a termésátlagokat. /mt1/

bb.48. megoldódott a mezőgazdaság gépeinek alkatrész utánpótlása - a mezőgép tröszt sajtótájékoztatója

t kg/pá/p sl -cz

1974. január 9.

az élelmiszer-gazdaság gépgyártásának helyzetéről és fejlesztésének főbb feladatairól szerdán sajtótájékoztatót tartott pesti lászló, a mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatok trösztjének vezérigazgatója a muosz székházában. mint elmondotta, a tröszt legfontosabb tevékenysége, a mezőgazdaság gépparkjának alkatrészellátása. a 24 vállalat 144 gyáregységét összefogó mezőgép tröszt évente mintegy 50 ezer féle alkatrészt szállít a gépekhez, 1973-ban a mezőgazdasági földényben is folyamatosan biztosította az alkatrész-utánpótlást, a gépek teljes kapacitással dolgozhattak.

a tröszt fejlesztő tevékenységével különösen nagy gondot fordít a kiemelt programokban szereplő ágazatok gépesítésére. az elmúlt évben megoldódott a cukorrépa termesztés és betakarítás gépesítése. a korszerű gépsorok az össz-cukorrépa vetésterület 65-70 százalékaról takarították be a termést, az idei feladat olyan egysoros önjáró gép kialakítása, amellyel kisebb vetésterületekről lehet betakarítani a cukorrépát. az idei őszi munkálatoknál várhatóan üzembe is helyezik az első ilyen gépeket. a cukorrépához hasonlóan megoldódott a hagymabetakarítás gépesítése is.

a szalastakarmány betakarítása az elmúlt évben a fokozódó gépesítés ellenére gyakran gondot okozott, ezért a mezőgép tröszt az idén kooperációban gyártja ezeket a gépeket az ndk-beli partnerekkel. az ndk az idén a tavalyinál nagyobb mértékben, jövőre pedig teljes egészében ki tudja elégíteni a magyar mezőgazdaság igényét bizonyos fajta szalastakarmány betakarító gépekből. ez évben gabonakombájnok közös gyártását is eltervezték az ndk iparral. /folyt köv /

14.35/p

-35-

bb.48. megoldódott....folyt /p

a sertés és szarvasmarha tartás fejlesztését célzó program megvalósításában is részt vállalt a mezőgép tröszt. 1973-ban a szolnoki gyárában 5500 tonna könnyű acélszerkezetet állítottak elő, a korszerű állattartó telepek építéséhez. Idén egyebek között a higtrágyalé feldolgozást elősegítő gépek kialakítása vagy licenck vásárlása a feladat.

fontos a mezőgép tröszt szolgáltató tevékenysége is, megfelelő szervezőmunkával az elmúlt évben háromszáz szervizkocsit irányított a mezőgazdasági gépek folyamatos karbantartására. a ceucsudényben a szervizkocsik állandóan a szántóföldek körül cirkálva néhány órán belül kijavíthatják a meghibásodott gépeket. Idén a szolgáltató tevékenység kiszélesítésével az élelmiszeripar és a hőfűtőipar gépeit is folyamatosan „szemmel tartja”, a tröszt, s így ezekben az ágazatokban is kevesebb lesz várhatóan az üzemzavar.

a kormánynak az elmúlt évben hozott határozata nyomán 1974. január 1-től a mezőgazdasági gépipar, mezőgazdasági és élelmiszeripari ügyi minisztérium hatáskörébe került, s a mezőgép tröszt keretében tevékenykedik. ez megerősítette a szervezeti előfeltételét annak, hogy az iparág egységes irányítás mellett az anyagi és szellemi kapacitás koncentrációjával elősegítse az élelmiszeripar gazdaság mindinkább növekvő szükségleteinek kielégítését./mti/

bb.47. öt karcagi nő az első heti öttalálatos lottószelvény tulajdonosa

1 kf/fk/fé -cz 1974. január 9.

a lottó első játékhete - mint ismeretes - mindjárt öttalálatos szelvényel kezdődött. az országos takarékpénztár karcagi fiókjában helyezték el az öttalálatos lottószelvényt. a szerencsés nyertesek: murányi ferencné, mátyus istvánné, duna sándorné, vad imréné és kis mária, a helybéli fa-elektrolakatosipari kisipari szövetkezet dolgozója. a nyereséget, amit teljes egészében takarékbetétben helyeznek el, január 16-án fizetik ki részükre./mti/

- 36 -

bb.49. 200 új otthon - a mecseki ércbányászati vállalat munkáslakás építési akciója pécssett

vid/fé -cz 1974. január 9.

kétszáz család gondja változik örömmé a mecseki ércbányánál a munkáslakás építési akció eredményeként. a lehetőséget nagy örömmel fogadták a vállalat dolgozói, ami abban is megnyilvánul, hogy kétszer annyian jelentkeztek, mint amennyi igény pillanatnyilag kielégíthető. ezért az üzemekben nagyon alapos mérlegelés után, a szociális körülmények figyelembevételével határoznak a dolgozók név szerinti kijelöléséről január végéig, amikor is megalakul a munkáslakás építő szövetkezet. előnyben részesülnek a többgyermekes családok, a törzsgárda tagok, valamint azok a fiatal házaspárok, akik vállalják a gyermekáldást. a negyven lakást magában foglaló, 10 emeletes házak helyét az uránbányászok városnegyedében, ujmecsekalján jelölték ki. a tervek is készek, amelyeket a pécsi tervező vállalatnál az ybl-dijas tillai ernő által vezetett kollektíva alkotott. a kivitelezést a baranya megyei állami építőipari vállalat végzi, amely hasonló akció keretében 45 dolgozóját juttatja otthonhoz éppen ezekben a napokban.

a beruházás tervezett költsége 72 millió forint. ebből 360.000 forint jut egy-egy kétszobás, központi fűtéses lakásra. az állami dotáció, a szociálpolitikai kedvezmények, a kamatmentes vállalati kölcsön, továbbá az otp hitel oly mértékben mérsékli a „fészekrakás”, gondját, hogy a beköltözéskor kifizetendő készpénz előtörlesztés kétgyermekes dolgozó esetében 23.000 forint. de még ezt is szeretnék csökkenteni a tanács segítségével, lakásokhoz kapcsolódó kommunális költségek átvállalásával. az építkezésem olyan ütemet diktálnak, hogy 1975 első felében a munkákat befejezzék és a lakásokat folyamatosan át lehessen adni./mti/

bb.50. petőfi emlékkönyvtárat avattak aggteleken

vid/p ká -cz 1974. január 9.

a borsod megyei aggtelek községet a világhírű barlangvidék „központját”, vándorlásai során petőfi sándor is felkereste, s elgyönyörködött a baradla-barlangban. látogatását a barlang bejáratánál emléktábla őrzi.

a községi tanács most, a kisz fiatalokkal közösen - a népszerű országos tanácsától kapott támogatás felhasználásával - ötven négyzetméter alapterületű, szabadpolcos, olvasórésszel ellátott petőfi könyvtárat alakított ki a művelődési otthonban. az új intézményt szerdán j. bódis istvánné, a községi tanács elnöke avatta fel./mti/

15.00

-37-

M 1511

bb 51. tizenkét fogyasztási és 227 lakásfenntartó szövetkezet
tevékenysége - tervpályázat a városliget rendezésére

t pr/fk um zs cz

1974. január 9.

a gazdaságirányítás új rendjével, a párt szövetkezetpolitikai elveinek megvalósításával új szakasz kezdődött a budapesti szövetkezetek életében. javult, bővült gazdálkodásuk, s önkormányzatukban, gazdasági és társadalmi munkájukban mind jobban érvényesül a tagok tulajdonosi szerepe - állapította meg szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

a tanácsi vezetők ezuttal a budapesti fogyasztási és lakás-szövetkezetek tevékenységét elemezték. a fővárosban 12 fogyasztási szövetkezet működik 5 ezer dolgozóval és 468 kereskedelmi, vendéglátóipari egységgel. a szövetkezetek taglétszáma eléri a 28 ezret. átbévételük a negyedik ötéves terv első három esztendejében 43,3 százalékkal növekedett, s a tervidőszak végére - a számítottat alaposan meghaladva - várhatóan eléri a 3-3.1 milliárd forintot. az ellátás javítása, a választék bővítése érdekében elengedhetetlen a szövetkezetek közötti együttműködés fokozása, a peremkerületek zöldség-gyümölcs ellátásának javítására jobb kontaktusokat kell kialakítani például a zöldért vállalatokkal, s továbbra is igen fontos teendő a helyi felvásárlás megszervezése. említésre méltó kezdeményezések természetesen már vannak: a dél-budai, illetve az észak-budai szövetkezetnél például nagyobb mennyiségben vásároltak burgonyát, almát és vöröshagymát vidéki tsz-ektől, s megszervezték az áru ingyenes házhoz szállítását is. a termelői élelmiszerboltok és az abc-áruházak választék-bővítése érdekében számos szövetkezet tsz-ek és állami gazdaságok husüzemeivel kötött szerződést.

a fogyasztási szövetkezetek segítik a csaknem 200 ezer budapesti kerttulajdonost is, figyelemmel kísérik termelésüket, szervezik áruik értékesítését. nem kis mennyiségről van szó: a kistermelők évente 760 vagon zöldséggel, 4100 vagon gyümölccsel, 100 vagon baromfival, 60 millió tojással és 25 vagon mézzel járulnak hozzá a főváros ellátásához.

/folyt.köv./

- 38 -

15.40/um

M 16⁰⁰

bb 51./ tizenkét ...folyt./um

a fővárosi szövetkezeti kereskedelem hálózatának bővítése sajnos jelentősen elmaradt az igényektől, a gyors ütemben épülő új lakónegyedek, a kerületi városközpontok kialakulása nagyobb arányú fejlesztést sürget. a negyedik ötéves terv összeállításakor úgy számították, hogy a bolthálózat alapterülete 1975-ig 17 500 négyzetméterrel gyarapodhat. a növekedés azonban nagyobb lesz, csaknem eléri a 22 ezer négyzetmétert. a fejlesztések a peremkerületekre, az új lakótelepekre és a nagyobb ellátási körzetekre koncentrálnak. általában az alapellátás biztosítására, illetve javítására törekednek, ezért többségében abc-áruházak, élelmiszerüzletek létesítését tervezik.

budapesten 1973 végén 227 lakásfenntartó szövetkezetet tartottak számon, amelyekhez 562 épület, 32 ezer lakás tartozott. a telepszerű építkezések elterjedésével a házkezelés hatékonyabb feltételeit biztosító, nagyobb szövetkezetek kialakulása nem tartott lépést, az egy társulásra jutó átlagos lakásszám ma sem éri el a százötvenet. pedig a tapasztalatok azt igazolják, hogy ez az erős decentralizáltság az egyik fő oka a szövetkezeti házkezelés technikai és szervezeti elmaradásának. a lakóházkezelés 1000-1500 lakás ügyeit ellátó, közös gondnokságban valósulhat meg gazdaságosan. különböző felmérések szerint a fővárosban 25-30 ilyen közös gondnokság létrehozása lenne kívánatos. a karbantartás és felújítás teendőit saját karbantartó szervezettel kellene megoldani, ma azonban még csupán négy ilyen karbantartó társulás működik.

a végrehajtó bizottság a szövetkezetekről szóló jelentést elfogadta, majd tervpályázatot írt ki a városliget rendezésére. a tervek elkészítését sürgeti, hogy a budapesti nemzetközi vásár kitelepül a városligetből, helyén ugynevezett szabadidő-parkot kell kialakítani. a tervezőknek nemcsak különböző kertépítészeti feladatokat kell megoldaniuk, a kiírás kívánatosnak tartja például, hogy a nagy multtial rendelkező ligetben a hősök tere körül reprezentatív kertterület alakuljon ki. központi, nagy játszókertet kell létesíteni gyermekeknek és felnőtteknek, télen nyáron használható torna- és sportkertre van szükség. a bnv néhány megmaradó pavilonját például tornateremmé, öltözőkké és mosdóhelyiségekké lehetne átalakítani. elképzelhető a műjégpálya továbbfejlesztése, a csónakozási lehetőségek bővítése, zene- és tánckertet kell tervezni. meg kell teremteni a damjanich utca és az erzsébet királyné ut közlekedési kapcsolatát úgy, hogy az építkezés a növényzet lehető legkisebb károsodásával járjon. a nyilvános tervpályázatot a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága, valamint városrendezési és építészeti főosztálya hirdeti majd meg./mti/

15.48/um

- 39 -

M 16⁰⁰

bb.52. több nő tevékenykedik a mezőgazdasági termelőszövetkezetek vezetőségeiben - befejeződött a tot tanácskozása

t/kg/fk/ra cz

1974. január 9.

a termelőszövetkezetek országos tanácsa szerdán folytatta ülését a gellért szállóban. a vitában sokan a területi szövetségek jelentőségét hangsúlyozták. kifejtették: a szövetkezetek főként a termelés-fejlesztés segítésére irányuló munka fokozását várják a jövőben a területi szövetségektől, s azt, hogy a szövetségek aktívabban kapcsolódhassanak be a gazdasági körzetek távlati fejlesztési terveinek kidolgozásába, és ennek során az eddigieknél határozottabban képviseljék a szövetkezetek érdekeit. több segítséget várnak a szövetkezetek a területi szövetségektől a bérgazdálkodási, a munka- és üzemszervezési feladatok helyes megoldásához is.

a vitában felvetett kérdésekre moharos józsef, a tot elnökhelyettese válaszolt. az országos tanács ezután a tot nőbizottsága elnökének beszámolója alapján megtárgyalta, hogy a nők milyen arányban vesznek részt a termelőszövetkezetek vezető testületeinek munkájában. megállapították; jelenleg a vezetőségi tagság 22 százaléka nő. a szövetkezetek egyes önkormányzati szerveiben, a különböző bizottságokban magasabb a nők aránya. a szociális bizottságokban például 49, míg a döntő bizottságokban 26 százalék.

a nők közéleti aktivitása nem minden szövetkezetben megfelelő, ezért a termelőszövetkezetek országos tanácsa határozatot hozott arról, hogy az érdekképviselői munka eszközeivel további segítséget nyújt a párt nőpolitikai határozatának gyorsabb ütemű végrehajtásához.

a tot moharos józsef elnökhelyettes zárszavával fejezte be ülését./mti/

--

bb.53. az állami gazdaságok ujtóinak tanácskozása kecskeméten

vid/fm/ra cz

1974. január 9.

az ujtó mozgalom 25 éves jubileuma alkalmából hat megye - bács, baranya, tolna, pest, Nógrád és szolnok - állami gazdaságainak ujtói tanácskoztak szerdán a kertészeti egyetem kecskeméti kertészeti főiskolai karán. a találkozáson dr. herpay balázs, az állami gazdaságok országos központjának vezérigazgató helyettese tartott vitaindító előadást.

/folyt.köv./

15.35/ra

-40-

NA 16⁰⁵

bb.53. / az állami gazdaságok ...folyt./ra

a hazai mezőgazdasági termelés modelljeiben, az állami gazdaságokban kiemelkedő az ujtó munka is. országosan évente több mint ezer ötlettel, találmánnyal segíti az itt dolgozók a hatékonyabb termelést. bács-kiskun megyében például 15000 ujtási javaslat került elbírálásra. helyi kezdeményezéssel sikerült megvalósítani a szőlőtermelés gépesítését: pneumatikus szőlőnyitó-és hajtásvágó gépet konstruáltak, és számos egyéb munkagépkalkulációjával fokozták a termelékenységét. ezen túlmenően több új termékkel jelentkeztek a piacon, mint például az almapezsgó és a csemegevermut.

az elhangzottakból kitűnt, hogy az elmúlt negyedszázad ujtási korszakából az utóbbi öt év volt a legtermékenyebb. a kézi munkaerő-hiány, a fokozott gépesítési igény inspirálta az ujtókat. hozzájárult ehhez az is, hogy javult az ujtók erkölcsi és anyagi megbecsülése. ennek ellenére javaslatot tettek a szabályzat módosítására, ugyanis még mindig sok időt vesz igénybe az ötletek, találmányok elbírálása, ami lassítja a gyakorlati alkalmazást.

a tanácskozáson a következő évek ujtási feladatait is meghirdették. a továbbiakban a mezőgazdasági termelés munka-és üzemszervezési rendszerének megfelelő kialakítása vár megoldásra. az utóbbi években különböző típusú hazai és külföldi gépekkel fejlesztették a termelést, s ezek munkájának összehangolása, gazdaságosabb üzemeltetése egyre sürgetőbb. korszerű üzemszervezéssel, egyszerű munkarenddel gyorsítani lehetne a drága gépek megtérülését.

a tanácskozás után kitüntették az ujtó mozgalom legjobbjait. ötvenen kapták meg a kiváló ujtó címet./mti/

--

bb.54. termelőszövetkezeti történetíró pályázat szolnok megyében

vid/ká/ra cz

1974. január 9.

szolnok megye termelőszövetkezeti mozgalomának negyedszázados jubileumára tesz történetíró pályázatot hirdettek a hazafias népfront megyei elnöksége a megyei tanáccsal és a területi szövetségekkel együtt. a pályázatra tizenkét munka érkezett, amelyeket dr.ungor tibor kandidátus elnökletével történészekből és agrárgazdasági szakemberekből álló zsűri bírált el. a pályamunkák közül a nyolcezer forintos első díjat „a mezőügyi magyar-mongol barátság termelőszövetkezet krónikája”, című írásnak ítelték oda. a közös gazdaság negyedszázados történetét nagy lajos párttitkár vetette papírra.

/folyt.köv./

15.50/ra

-41-

NA 16¹⁰

bb.54. / termelészövetkezeti ...folyt./ra

a mű végig kíséri olvasóit az első mezőteri rizstermelő, egyszerű társulás megalakulásától napjaink fejlett nagyüzeméig, bemutatja a nagykunság egykori cselédeinek, summásainak harcát, küzdését az új életért. az ötezer forintos második díjjal a törökszentmiklósi rákóczi, valamint az örményesi új élet tsz-ről szóló monográfiákat díjazták. a zsűri ezenkívül öt harmadik díjat adott ki.

a pályázatra beérkezett műveket egyelőre az mszmp megyei bizottságának archivumába, illetve a megyei levéltárba helyezik. a pályaművekből később megyei kiadványt terveznek.
/mti/

--

bb.55. hétfőtől nem árusítanak részletre olajkályhát

i/kf/gk/ra cz

1974. január 9.

a belkereskedelmi minisztérium - az országos takarékpénztárral és a magyar nemzeti bankkal egyetértésben - módosította az áruhitelakció listáját, törölték a jegyzékből az olajkályhát. az új rendelkezés értelmében tehát január 14-től, hétfőtől részletre nem árusítanak olajkályhát./mti/

--

bb 56. idegenforgalom, természetvédelem, fásítás - a tolna megyei tanács vb ülése

vid/um fm cz

1974. január 9.

tolna megye idegenforgalmáról, természetvédelméről és erdőgazdálkodásáról tárgyalt szerdai ülésén a tolna megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülés résztvevői hangsúlyozták: a megye elismerésreméltó, céltudatos erőfeszítéseket tett idegenforgalmának fejlesztésére, az adottságok azonban még több lehetőséget nyújtanak. az elmúlt évben mintegy kilencvenezer látogattak a megyébe, ezenkívül csaknem százhetvenezer külföldi utazott át területén. a gemenci vadrezervátumot tavaly ötször annyian tekintették meg, mint három évvel ezelőtt. az ülésen hangosították: a megyei utazási irodák, az idegenforgalmi hivatal és a tanácsok, valamint az érdekelt szervek hangolják össze munkájukat az idegenforgalmi programok színesebbé, tartalmasabbá tételére, s fogjanak hozzá a szekszárdi kemping megvalósításához is.
/folyt.köv./

- 42 -

16.05/um

NA 16¹⁵

v

bb 56./ idegenforgalom, ...folytm/um

a természetvédelem helyzetét és feladatait tárgyalva, országos védettségre javasolták a lengyeli arborétumot, a tengeliczi csapó-féle ősparkot, a parkerdőnek kialakítható paksi ímsósi erdőt és a vörösmalom völgyét, amely a délmagyarországi leg hosszabb völgye, valamint a dunakömlődi bottyán sánchegyet. elhatározták azt is, hogy ezután minden tavasszal megemlékeznek a madarak és fák napjáról.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta a pécsi erdőrendezőség tolna megyére vonatkozó tevékenységét is. közölték, hogy az erdőrendezőség távlati tervet készített, amely szerint csaknem tizenháromezer hektárnyi területet erdősítenek és fásítanak a jövőben tolna megyében, s ennek több mint felét a tsz-ekben.
/mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/ra la

1974. január 9.

a bb.30.számú hír / petőfi sándor / második sorától a szöveg helyesen:

... kitüntetettje, az mta műszaki-fizikai kutató intézetének nyugdíjas főmérnöke 68 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni .../mti/

--

bb.57. 90 éves szakszervezeti veterán

kf/tm/ra cz

1974. január 9.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete székelyházában szerdán bensőséges ünnepségen köszöntötték 90.születésnapján bede károlyt, a szakszervezet egyik alapító tagját, aki korábban elnök, illetve titkár volt, s jelenleg is tagja a központi vezetőségnek. a megemlékezésen toth istván, a szakszervezet főtitkára méltatta a 90 éves veterán munkásmozgalmi tevékenységét, és átnyújtotta neki a közlekedés kiváló dolgozója miniszteri kitüntetést.

a házi ünnepségen részt vett és köszöntötte az ünnepeltet földvári aladár, a szot elnöke, bede károly, egykori munkatársa is./mti/

--

16.20/ra

-43-

NA 16¹⁵

bb.58. eltemették dr. prinz gyula professzort

t/ms/tr/zs/ra cz

1974. január 9.

Szerdán farkasréti temetőben barátok és pályatársak, tisztelők és tanítványok népes serege bucsuzott a 92 éve korában elhunyt dr. prinz gyula nyugalmazott egyetemi tanártól, a magyar földrajztudomány nagy öregjétől, a szegedi józsef attila tudományegyetem nevében - krajkó gyula professor, a földrajztudományok doktora bucsuzott a tudóstól, aki hét évtizeddel ezelőtt készítette el doktori értekezését, és azóta munkásságával a földrajztudomány szinte minden területét gazdagította. fiatal korában több nagy belső-ázsiai expedícióban vett részt és addig ismeretlen hegységek egész sorát fedezte fel. prinz gyula rendkívül jelentős földrajzi megállapítást tett a magyarság őstörténet szempontjából is.

a magyar földrajzi társaság nevében - amelynek az elhunyt tiszteletbeli elnöke volt - valamint az akadémia földrajztudományi kutató-intézete részéről somogyi sándor, a társaság főtitkára méltatta az elhunyt tudományos jelentőségét és emberi értékeit. bendefy lászló, a földtudományok doktora a pályatársak és pályatársak gyászát tolmácsolta. a sírnál székely andrás, az eötvös lóránd tudományegyetem tanszékvezető tanára fejezte ki a tanítványok háláját és kegyeletét./mti/

bb.59. dr.nguyen huu tho

pá/zs/ra la

1974. január 9.

a dnff központi bizottsága elnökségének elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar vezetőknek, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 13. évfordulója alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

bb 60. bárczi géza akadémikus kitüntetése

gk ms um la

1974. január 9.

a magyar tudományos akadémia szerda délután a tudós klubban ünnepélyes összejövetelen köszöntötte 80. születésnapja alkalmából bárczi géza akadémikust, a magyar nyelvtudomány kiváló művelőjét, aki generációkat nevelt a magyar nyelv szeretetére és ápolására.

/folyt.köv./

- 44 -

17.32/um

N4 1745

bb 60./ bárczi géza ...folyt./um

az ünnepségen a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének nevében erdey-gruz tiber, az akadémia elnöke bárczi gézának átadta a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést és méltatta kiemelkedő munkásságát.

az akadémikustársak nevében szabolcsi miklós akadémikus, osztályelnök meleg szeretettel köszöntötte a jeles tudóst, akinek több mint fél évszázados töretlen és mindig fölfelé ivelő tudományos munkássága mind a pályatársak, mint a tanítványok számára példa és eszmény.

x x x

az anyanyelvi konferencia védnöksége és a magyarok világszövetségének vezetősége ugyancsak szerdán köszöntötte bárczi géza akadémikust 80. születésnapja alkalmából. dr. keresztury dezső méltatta bárczi gézának a védnökség elnökaként, a külföldön élő magyarság körében a magyar nyelv és kultúra ápolása érdekében kifejtett munkásságát./mti/

bb.61. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig:

la/ra la

1974. január 9.

41. gépjavitó csarnok
42. moskoi művészeti programja
43. fiatalok fóruma tatabányán
44. társult községek népfrent-bizottságai
45. fakitermelés a kiskörei vízlépcsőnél
46. zárt termelési rendszerek szolnok megyében
47. öt karcagi nő az öttalálatos
48. a mezőgép tröszt sajtótájékoztatója
49. 200 u] otthon
50. petőfi emlékkönyvtár aggteleken
51. tervpályázat a városliget rendezésére
52. befejeződött a tot tanácskozása
53. állami gazdasági újítók tanácskozása
54. tsz-történetíró pályázat
55. hétfőtől nem árulnak részletre olajkályhát
56. a tolna megyei tanács vb ülése
57. 90 éves szakszervezeti veterán
58. eltemették dr.prinz gyula professzort
59. nguyen huu tho távirata
60. bárczi géza köszöntése
61. hírjegyzék

/mti/

18.00/ra

M 1810

-45-

bb.62. időjárásjelentés

gk/ra la

1974. január 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 9-én,
szerdán este:

hidegebb idő

várható időjárás csütörtök estig:

keleten időnként kissé felszakadozó felhőzet, nyugaton
borult idő, szórványosan előforduló kisebb havazás, szí-
tálás, mérsékelt, időnként megélénkülő, helyenként megerő-
södő délikeleti szél. néhány helyen köd. Legmagasabb nappali
hőmérséklet csütörtökön plusz 1 - mínusz 3 fok között./mti/

bb 63. belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

um ta

1974. január 9.

62. időjárásjelentés

63. hírjegyzék

..

. 46 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.05/um

NF 21 15

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h í r e k

1974. január 10.

bb 1. felvételi esélyek, felvételi prognózis - ötvenkétezer
érettségiző pályaválasztási szándéka

1 szó/tr um zs cz

1974. január 10.

csaknem ötvenkétezer idén érettségiző diákot kérdeztek
meg az egyetemi számítóközpont szakemberei pályaválasztási szán-
dékukról. az érettségizők közül - mint ismeretes - mintegy
15.300-an tanulhatnak a felsőoktatási intézmények nappali tago-
zatain.

az összegezésből kiderül: a nappali tagozaton érettségiző
52.000 fiatal közül 28.197-en szeretnének továbbtanulni valami-
lyen felsőoktatási intézményben. figyelembevéve, hogy az elmúlt
évben érettségizettek is pályáznak a nappali tagozatokra, ez
azt jelenti: minden száz felsőoktatási intézménybe készülő
diák közül harminc-negyvenet vehetnek fel évente az egyete-
mek, főiskolák. az előzetes orientációk szerint a diákok a tár-
sadalomtudományi terület iránt általában ismét jobban érdeklőd-
nek, mint a természettudományi-műszaki terület iránt. éppen
ezért várhatóan a társadalomtudományi szakokon magasabbak lesz-
nek a felvételi vizsgák követelményei, főként a különleges sza-
kokon - pszichológiára például tizenháromszoros, a művészeti
fakultásokra pedig hét-tízszeres a túljelentkezés.

/folyt.köv.

- 1 -

AA

bb.62. időjárásjelentés

gk/ra la

1974. január 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 9-én,
szombán este:

hidegebb idő

várható időjárás csütörtök estig:

keleten időnként kissé felszakadozó felhőzet, nyugaton
borult idő, szórványosan előforduló kisebb havazás, szí-
tálás, mérsékelt, időnként megéltékülő, helyenként megerő-
södő déli-keleti szél. néhány helyen köd. Legmagasabb nappali
hőmérséklet csütörtökön plusz 1 - minusz 3 fok között./mti/

bb 63. belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

um ta

1974. január 9.

62. időjárásjelentés
63. hírjegyzék

. 46 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztők: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.05/um

NF 21 15

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h í r e k

1974. január 10.

bb 1. felvételi esélyek, felvételi prognózis - ötvenkétezer
érettségiző pályaválasztási szándéka

i szó/tr um zs cz

1974. január 10.

csaknem ötvenkétezer idén érettségiző diákot kérdeztek
meg az egyetemi számítóközpont szakemberei pályaválasztási szán-
dékukról. az érettségizők közül - mint ismeretes - mintegy
15.300-an tanulhatnak a felsőoktatási intézmények nappali tago-
zatain.

az összegezésből kiderül: a nappali tagozaton érettségiző
52.000 fiatal közül 28.197-en szeretnének továbbtanulni valami-
lyen felsőoktatási intézményben. figyelembevéve, hogy az elmúlt
évben érettségizettek is pályáznak a nappali tagozatokra, ez
azt jelenti: minden száz felsőoktatási intézménybe készülő
diák közül harminc-negyvenet vehetnek fel évente az egyete-
mek, főiskolák. az előzetes orientációk szerint a diákok a tár-
sadalomtudományi terület iránt általában ismét jobban érdeklőd-
nek, mint a természettudományi-műszaki terület iránt. éppen
ezért várhatóan a társadalomtudományi szakokon magasabbak lesz-
nek a felvételi vizsgák követelményei, főként a különleges sza-
kokon - pszichológiára például tizenháromszoros, a művészeti
fakultásokra pedig hét-tízszeres a túljelentkezés.

/folyt.köv.

- 1 -